Rok VIII. Nr. 2—61

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszów Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć n/B. luty 1931 r.

CENTRALNA BIBLJOTEKA PEDAGOGICZNA
(Dąbrowskiego 8)
otwarta w godzinach od 8—11 i od 16—20.

TREŚĆ:

CZĘŚĆ URZĘDOWA:

8.

MINISTERSTWO

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

22 stycznia 1931 r. I. Prez.—589/31

Nominacja.

Do Pana Stefana Pogorzelskiego, Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego w IV stopniu służbowym

w Wilnie.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 20 stycznia 1931 r. zamianował Pana Kuratorem Okręgu Szkolnego Poleskiego w IV stopniu służbowym.

Minister
(—) Sł. Czerwiński.

9.

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 grudnia 1930 r.

do Kuratorjów Okręgów Szkolnych w sprawie opłaty za praktyczne egzaminy nauczycielskie.

Dotychczasowa opłata za praktyczny egzamin nauczycielski wystarcza tylko w bardzo ograniczonej liczbie wypadków na organizowanie egzaminu w tej szkole powszechnej, w której dany nauczyciel jest zatrudniony. Ponieważ stan taki jest z intencją artykułu 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczy-

pospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 258), zmieniam częściowo zarządzenie swe z dnia 9 stycznia 1929 r. (Dz. Urz. Nr. 2|209, poz. 17) i zarządzam na podstawie art. 7 cytowanego rozporzrządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w myśl § 6 Przepisów o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych (Dz. Urz. z r. 1929 Nr. 1|208, poz. 3), co następuje:

1) Opłata za praktyczny egzamin na nauczyciela publicznych szkół powszechnych wynosi 60 zł.

2) Zarzędzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 stycznia 1931 r. Opłaty, wniesione przed tym terminem na podstawie wspomnianego zarządzenia z dnia 9 stycznia 1929 r. nie ulegają podwyższeniu.

3) Zarządzenia, wymienione w punktach II do VI wspomnianego wyżej okólnika z dnia 9 stycznia 1929 r. (Dz. Urz. Nr. 2|209, poz. 17) pozostają bez zmiany.

Minister
Wyznań Relig. i Ośw. Publiczn.
(—) Sł. Czerwiński.

Warszawa, dnia 16 grudnia 1930 r.
(Nr. II-28492/30).

10.

MINISTER

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

Warszawa, dn. 1 stycznia 1931 r. Nr. II-29554/30.

Państwowe seminarjum nauczycielskie męskie w Prużanie — nadanie nazwy.

Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.Bugiem.

Nadaję państwowem seminarjum nauczycielskiemu męskiemu w Prużanie nazwę „Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Tadeusza Kościuszki w Prużanie“.

Minister:
(—) Sł. Czerwiński.

11.

INSTRUKCJA

Wojewody Poleskiego dla lekarzy powiatowych w sprawie dozoru higjenicznego nad budynkami i lokalami szkolnemi.

Lekarz powiatowy czuwa nad tem, ażeby każda szkoła czy to państwowa, czy samorządowa, czy prywatna w jego powiecie posiadała należycie urządzony i utrzymany lokal.

Podczas objazdów powiatu swego wizytuje on szkoły w swoim powiecie, każdą przynajmniej raz na rok, zwracając szczególną uwagę na następujące punkty:

1. a) **Położenie budynku szkolnego**: Budynek szkolny powinien znajdować się o ile możności pośrodku tej okolicy lub dzielnicy miasta, dla której jest przeznaczony; odległość nie powinna przekraczać 3-ch kilometrów. Pożądanem jest położenie na ulicach bocznych w bliskości ogrodów, zieleńców lub niezabudowanych placów. Zaleca się zwrócenie okien na południo wschód lub północnocno zachód. W miejscowościach, nieposiadających wodociągu, koniecznym warunkiem miejsca pod budowę szkoły jest możność wykopania na niem studni z dobrą wodą do picia.

b) **Otoczenie i najbliższe sąsiedztwo**: Należy unikać sąsiedztw hałaśliwych, zanieczyszczających powietrze szkodliwemi dla zdrowia wyziewami, a więc przedewszysikiem wielkich fabryk, warsztatów, zakładów przemysłowych, cmentarzy, szpitali, rzeźni, targów.

Niemniej niepożądane są sąsiedztwa, mogące niekorzystnie oddziaływać na uczęszczające do szkoły dzieci pod względem moralnym, jak np. szynkownie, podrzędne teatry i t. p. Odległość budynku szkolnego od szynku nie powinna być mniejsza od 100 m. w miastach i od 300 m. w osadach gminnych.

c) **Odsunięcie od drogi i sąsiednich zabudowań:** Sam budynek szkolny winien być dostatecznie odsunięty od drogi i od sąsiednich zabudowań. Zabudowania gospodarskie są bardzo niepożądane przy szkole i należy poprzestać tylko na najniezbędniejszych, jak zabudowania gospodarskie nauczycieli, składnik na węgiel i drzewo.

2, **Plac szkolny.** Obszar placu szkolnego wraz z boiskiem winien wynosić dla szkół powszechnych 1-2-3-klasowych conajmniej 0,56 ha dla szkół 4-5-6-7-klasowych nonajmniej 0,85 ha. Należy uwzględnić powierzchnię na ogródek i boisko szkolne, najwłaściwiej poza budynkiem szkolnym, nie zaś przy drodze, gdzie byłoby ono zbyt wystawione na kurz i ruch; nadto boisko

powinno być widoczne z okien szkoły. Unikać nadmiernego zadrzewienia wokoło budynku szkolnego, któreby utrudniało dostęp światła i słońca do izb szkolnych.

3. **Stan sanitarny pszczególnych izb szkolnych:**

a) **Obszar izby** szkolnej winien być proporcjonalny do liczby dzieci, dla których jest przeznaczony — nie może wynosić mniej, niż 42 mtr. kw., a nie więcej niż 60 mtr. kw. Na jedno dziecko winno przypadać powietrza w izbach szkolnych dla młodszych dzieci nie mniej, niż 5—6 m. sz. na 1 dziecko, i 7—8 m. sz. w izbach dla dzieci starszych.

b) **Podłoga** w izbie szkolnej powinna być gładka, niewsiąkliwa, szczelna, ciepła i trwała. Warunkom tym najlepiej odpowiada posadzka z klepki dębowej. Na wsi w szkołach powszechnych oszczędnie budowanych może być podłoga z desek sosnowych, pomalowanych na olejno. Wszystkie zalety, wymagane od dobrej podłogi, posiada linoleum; jest ono niewsiąkliwe, ciepłe, elastyczne, stosunkowo tanie i nadto po zużyciu łatwo może być zastąpione nowem. Podłoga w izbach szkolnych powinna być jak najczyściej utrzymana przez częste zbieranie kurzu wilgotną ścierką.

c) Powierzchnia **ścian i sufitu** w izbach szkolnych powinna być gładko wyprawiona, malowana na jasno farbą klejową, a od dołu na wysokość 1,5 m, farbą olejną.

d) **Ławki** szkolne powinny być od 4—6 wielkości, prawidłowej konstrukcji i racjonalnie rozmieszczone. Najlepsze są ławki ze stołami ruchomemi, konstrukcji trwałej i prostej.

e) **Oświetlenie** izby szkolnej powinno być dostatecznie silne i jednostajne. Światło dzienne powinno padać tylko z jednej, bezwarunkowo lewej strony uczniów. Powierzchnia okien izby szkolnej winna wynosić 1/5 powierzchni podłogi. Oświetlenie sztuczne powinno być dostatecznie silne, białe, równe, możliwie rozproszone, nie grzać i nie psuć powietrza. Ważną rzeczą jest rozmieszczenie w izbach szkolnych źródeł światła, od tego bowiem zależy dostateczne i jednostajne oświetlenie wszystkich miejsc z możliwem ograniczeniem padających na nie cieniów. Każde miejsce w ławce winno otrzymywać światło z przodu lub z lewej strony. Wysokość nad podłogą lamp elektrycznych lub gazowych daje się 2,2 m. Na wsi w szkołach powszechnych i w miejscowościach, nieposiadających prądu elektrycznego, poprzestać na lampach naftowych w dostatecznej liczbie i odpowiednio umieszczonych.

f) **Przewietrzanie** najlepsze naturalne zapomocą otwierania okien, powinno być dokonywane podczas każdej pauzy, a w czasie nauki zapomocą otwierania przewietrzników, o ile nie zostaną zastosowane inne sztuczne sposoby wantylacji.

W izbach szkolnych, na korytarzach, schodach, salach rekreacyjnych powinny stać spluwaczki z codziennie zmienianą wodą lub płynem odkażającym.

4. **Wejście** do szkoły powinno być dostatecznie przestronne, drzwi wejściowe możliwie szerokie, otwierające się bezwarunkowo na zewnątrz. Ze względu na porządek oraz czystość powietrza w szkole przed wejściowemi drzwiami lub też w sieni przy samych drzwiach powinna znajdować się na podłodze żelazna krata do oskrobywania błota z obuwia.

W większych budynkach szkolnych powinna być oddzielna sala rekreacyjna do zabaw, w mniejszych, jeżeli sali niema, zabawy mogą odbywać się na korytarzach, które wobec tego muszą być zupełnie jasne, dobrze przewietrzane i o tyle przestronne, aby wszystkie dzieci z przylegających izb szkolnych mogły się w nich swobodnie poruszać. Korytarz środkowy nie powinien być węższy niż 3,5 m., a boczny nie węższy niż 3 m. Ściany na korytarzach winny być malowane na jasny kolor, a od dołu do wysokości 1,5 m. farbą olejną. Klatka schodową powinna być dobrze oświetlona i ogrzana, stopnie schodowe muszą być wykonane z materjału nieśliskiego i trwałego, balustrada schodowa wysokości 1.10 m. mocna i dostatecznie gęsta. Głębokość stopnia nie powinna być mniejsza niż 24 cm., wysokość zaś nie większa na 17 cm.

Wobec bardzo doniosłego znaczenia gimnastyki konieczne są we wszystkich większych budynkach szkolnych oddzielne sale gimnastyczne. W mniejszych i uboższych szkołach lekcje gimnastyki mogą się odbywać w salach rekreacyjnych, lub w jednej z izb szkolnych. Przeciętna wielkość sali gimnastycznej winna wynosić 20 x 10 m. kw. Ściany powinny być gładkie, od dołu malowane olejno, podłoga szczelna, elastyczna i dostatecznie trwała. Sala gimnastyczna musi być przewietrzana silniej od innych pomieszczeń.

W budynku szkolnym koniecznie powinny znajdować się specjalne pomieszczenia na szatnie, jedynie w pomieszczeniach oszczędnie stawianych i niewielkich wiejskich szkołach powszechnych za szatnię mogą służyć korytarz lub też sień szkolna, które przytem nie są używane, jako pomieszczenia rekreacyjne. Wieszanie garderoby w izbach szkolnych jest niedopuszczalne. O ile w szkole wydaje się gorące sniadania, powinien być na ten cel przeznaczony specjalny pokój z odpowiednią liczbą stołów i ławek.

Pożądany jest oddzielny pokój-gabinet dla lekarza szkolnego i dentystki.

5. O ile w danej miejscowości jest sieć kanalizacyjna, budynek szkolny winien być bezwarunkowo z nią połączony i za-

opatrzony w dostateczną liczbę dobrze urządzonych i porządnie utrzymanych ustępów,

Jeden przedział powinien przypadać na 40 uczniów w szkołach męskich, a na 20 w szkołach żeńskich. Gdy szkoła jest koedukacyjna, winny być oddzielne ustępy dla dziewcząt i oddzielne dla chłopców z pisuarami, położone możliwie po przeciwległych stronach podwórza. O ile w danel miejscości niema kanalizacji, usuwanie nieczystości winno się odbywać albo gromadzeniem ich w specjalnie urządzonych zbiornikach, opróżnianych systematycznie co pewien czas, albo winno być zastosowane miejscowe oczyszczanie nieczystości. Na wsi w szkołach pewszechnych oszczędnie budowanych ustępy mogą być w postaci dołów cementowanych, szczelnych, nieprzepuszczalnych, oddalonych od szkoły o 10 — 20 metrów i położonych zawsze w stronie przeciwnej tej, skąd wieją najczęstsze w tej okolicy wiatry.

Każdy ustęp musi posiadać dobrą wentylację, dobre oświetlenie. zabezpieczenie od much i musi być utrzymywany zawsze w czystości.

Podłoga i ściany w ustępach powinny być szczelne, gładkie, łatwo zmywalne, podłoga nieprzesiąkliwa. Ściany ustępów większych budynków szkolnych muszą być malowane olejno lub wyłożone płytkami terrakotowemi. Przegrody pomiędzy przedziałami 2,10 m. wysokości.

6. Umywalnie w budynkach szkolnych są konieczne, najlepiej w pomieszczeniach, oddzielających miejsca ustępowe od korytarzy; pomieszczenia te muszą mieć podłogę nieprzesiąkliwą, ściany do wysokości 1,5 m, zabezpieczone od wilgoci płytkami lub farbą olejną. W budynkach skanalizowanych miski umywalniane łączą się bezpośrednio z rurami wodociągowemi i kanalizacyjnemi, w budynkach, nieposiadających kanalizacji, zaleca się urządzenie umywalni w postaci blaszanego koryta z zawieszonym nad niem zbiornikiem wody, w braku miejsca umieszczonych wprost na korytarzu. Opróżniać koryto należy zapomocą spustu z rurką, odprowadzającą wodę na zewnątrz do rynsztoka. W większych budynkach szkolnych zaleca się urządzenie natrysków, w mniejszych uczniowie mogą korzystać z kąpielisk ludowych.

7. **Zaopatrzenie budynku szkolnego w wodę.** O ile w miejscowości tej jest sieć wodociągowa, budynek szkolny winien być bezwarunkowo z nią połączony. W miejscowościach, nieposiadających sieci wodociągowej, konieczne jest w każdym dużym budynku szkolnym urządzenie wodociągu miejscowego. W szkołach wiejskich i innych mniejszych budynkach szkolnych można poprzestać na studniach, dobrze urządzonych, najlepiej wierco-

nych, z pompą. Wodę należy poddawać co pewien czas badaniu. W szkołach powinny być urządzenia do picia wody. Gdzie jest sieć wodociągowa, winny być urządzone wodotryski, czynne przez uciskanie odpowiedniej sprężyny lub innego mechanizmu, są one dobre, bo czynią zbędnem używanie wspólnych kubków. W miejscowościach, gdzie niema wodociągów, każda szkoła powinna posiadać kilka zbiorników na wodę z kranami i naczyniem lub szeroką rynienką pod niemi, służącą do przepłukiwania kubków i do zlewania pozostałej wody. Woda w tych zbiornikach powina być codziennie zmieniana i zasadniczo w miarę potrzeby według uznania lekarza szkolnego odkażana.

Ogólny stan sanitarno-porządkowy budynku szkolnego powinien być bezwarunkowo bez zarzutu.

Wskazanem jest, aby lekarz powiatowy zapoznał się z piśmiennictwem, dotyczącem higjeny szkolnej, poleca się następującą literaturę:

1) Kopczyński Stanisław — „Higjena szkolna".

2) Kopczyński Stanisław — „Rola lekarza powiatowego w dozorze higjeniczno-lekarskim nad szkołami". Warszawa 1919 r.

3) Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. — Rozporządzenia i okólniki w sprawach higjeny szkolnej i wychowania fizycznego za lata 1918 — 1928. Warszawa 1929 r.

4) Janke — „Zasady higjeny szkolnej". Warszawa 1906 r.

12.

RUCH SŁUŻBOWY
W INSPEKTORATACH SZKOLNYCH

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

1) Mianował reskryptem z dnia 24 kwietnia 1930 r. Nr. II-9269|30 p. Wawrzyńca Kamińskiego, kierownika 7 kl. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w Brześciu n.B., prowizorycznym Inspektorem Szkolnym w Drohiczynie Poleskim z dniem 1 maja 1930 r.

2) Mianował reskryptem z dnia 15 kwietnia 1930 r. Nr. II-8404|30 p. Wiktora Polakowskiego, nauczyciela 7 kl. pubicznej szkoły powszechnej w Bliżynie pow. koneckiego, prowizorycznym Inspektorem Szkolnym w Kobryniu z dniem 1 maja 1930 r.

3) Przeniósł reskryptem z dnia 30 sierpnia 1930 r. Nr. II-17270|30 p. Marjana Kalickiego, Inspektora Szkolnego w Kamieniu-Koszyrskim, na równorzędne stanowisko Inspektora Szkolnego w Pińsku.

4) Przeniósł na własną prośbę reskryptem z dnia 1 września 1930 r. Nr. II-17146|30 p. Klaudjusza Śnieżkę, Inspektora Szkolnego w Łunińcu, na równorzędne stanowisko Inspektora Szkolnego w Stolinie.

5) Mianował reskryptem z dnia 28 września 1930 r. Nr. II-21763|30 p. Antoniego Skowrona, zastępcę Inspektora Szkolnego w Pińsku, Inspektorem Szkolnym w Kamieniu-Koszyrskim.

6) Mianował reskryptem z dnia 30 sierpnia 1930 r. Nr. II-16120|30 p. Piotra-Pawła Skowrona, nauczyciela państwowego gimnazjum im. Karola Brzostowskiego w Suwałkach, prowizorycznym zastępcą Inspektora Szkolnego w Łunińcu.

7) Mianował reskryptem z dnia 2 września 1930 r. Nr. II-18592|30 p. Benedykta Bartnickiego, nauczyciela 7 kl. publicznej szkoły powszechnej w Koluszkach pow. brzezińskiego, prowizorycznym Zastępcą Inspektora Szkolnego w Pińsku.

W ZAKŁADACH KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

1) Mianował reskryptem z dnia 6 lutego 1930 roku Nr. II-2932|30 p. Bolesława Mizerskiego, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego w Częstochowie, dyrektorem państwowego semimarjum nauczycielskiego męskiego w Prużanie z dniem 15 lutego 1930 r.

2) Przydzielił reskryptem z dnia 27 września 1930 r. Nr. II-21400|30 p. Romana Młyńskiego, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Białymstoku, za jego zgodą do Państwowych Kursów Nauczycielskich w Brześciu n.B. na okres czasu od dnia 1 października 1930 r. do dnia 31 sierpnia 1931 r.

3) Zwolnił reskryptem z dnia 27 września 19·0 r. Nr. II-21553|30 p. Benedykta Kubskiego ze stanowiska Dyrektora Państwowych Kursów Nauczycielskich w Brześciu n.B. z dniem 30 września 1930 r. z powodu mianowania nauczycielem Państwowego Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Warszawie.

Kurator Okręgu Szkolnego Poleskiego.

1) Mianował reskryptem z dnia 27 sierpnia 1930 r. Nr. I-7447|30 p. Zofję Sarosiekównę nauczycielkę państwowego seminarjnm nauczycielskiego w Prużanie z dniem 1 września 1930 r.

2) Mianował reskryptem z dnia 1 września 1930 r. Nr. I-13403|30 p. Antoniego Grząkę nauczycielem państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie z dniem 1 września 1930 r.

3) mianował reskryptem z dnia 28 sierpnia 1930 r. Nr. I-13644|30 p. Jadwigę Mizerską nauczycielkę państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie z dniem 1 września 1930 r.

4) Zwolnił reskrvptem z dnia 22 października 1930 r. Nr. I-17199|30 p. Stanisława Krzanowskiego, ze stanowiska nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie z dniem 31 października 1930 r. z powodu przeniesienia go na równorzędne stanowisko w państwowem seminarjum nauczycielskiem męskiem w Czortkowie.

5) Przeniósł na własną prośbę reskryptem z dnia 22 sierpnia 1930 r. Nr. I-13202|30 p. Kazimierza Urbańskiego, nauczyciela państwowego seminarjum nauczycielskiego w Słupcy na stanowisko nauczyciela Państwowych Kursów Nauczycielskich w Brześciu n.B. z dniem 1 września 1930 r.

6) Przeniósł na własną prośbę reskryptem z dnia 29 lipca 1930 r. Nr. I-10164|30 p. Józefa Hara, kierownika 7 kl. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w Strzemieszycach pow. będzińskiego na stanowisko nauczyciela szkoły ćwiczeń przy Państwowych Kursach Nauczycielskich w Brześciu n.B. z dniem 1 sierpnia 1930 r.

7) Przeniósł na własną prośbę reskryptem z dnia 29 sierpnia 1930 r. Nr. I-13729|30 p. Edmunda Włoska, nauczyciela 3 kl. publicznej szkoły powszechnej w Odryżynie pow. drohickiego, na stanowisko nauczyciela szkoły ćwiczeń przy państwowem seminarjum nauczycielskiem w Prużanie z dniem 1 września 1930 r.

8) mianował reskryptem z dnia 18 września 1930 r. Nr. I-14323|30 p. Jana Aleksandrowicza, kontraktowego woźnego państwowego seminarjum nauczycielskiego w Prużanie, woźnym w tymże załadzie z uposażeniem grupy XV szczebla „a" z dniem 1 października 1930 r.

9) Mianował reskryptem z dnia 22 maja 1930 r. Nr. I-76.4|30 p. Stefana Szyszkowskiego, kontraktowego woźnego Państwowych Kursów Nauczycielskich w Brześciu n.B., prowizorycznym woźnym w tymże zakładzie z uposażeniem grupy XVI szczebla „a" z dniem 1 czerwca 1930 r.

ZMARŁ

ś. p. Józef Hincinger, nauczyciel Państwowej Preparandy Nauczycielskiej w Drohiczynie Poleskim, w dniu 6 kwietnia 1930 roku.

RUCH SŁUŻBOWY

w publicznem szkolnictwie powszechnem.

Zamianowani

w pow. brzeskim:

1. Władzińska Leokadja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Wólce Nurz. od 1.IX-1930 r.

2. Kosowska Chana, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Domaczewie od 1.IX-1930 r.

3. Burzyńska Marja, naucz. 2 kl. publ, szkoły powsz. w Gwoźnicy od 1.IX-1930 r.

4. Schonbornówna Anna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Ogrodnikach od 1.IX-1930 r.

5. Iwanko Leon, naucz. 1 kl. publ. szkoły powśz. w Januszach od 1.IX-1930 r.

6. Wojdyłłówna Halina, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Wierzchowicach od 1.IX-1930 r.

7. Kosydarówna Bronisława, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Kamieńcu-Lit. od 1.IX-1930 r.

8. Polarówna Agata, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Łyszczycach od 1.IX-1930 r.

9. Mansiola Antoni, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Rusiłach od 16.IX-1930 r.

10. Grynmanówna Rachela, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu n.B. od 16.IX-1930 r.

11. Ks. Grzesiak Tadeusz, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześciu n.B. od 16.IX-1930 r.

12. Ignaciuk Stanisław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Kurnicy-Dużej od 1.X-1930 r.

13. Minkowiczówna Mindla, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Domaczewie od 1.X-1930 r.

14. Baniakówna Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Czemerach od 1.X-1930 r.

15. Staniszewska Irena, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kustyczach od 1.X-1930 r.

16. Boguszówna Czesława, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Ogrodnikach od 1.X-1930 r.

17. Sobótka Stanisław, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Brześaiu n.B. od 1.X-1930 r.

W pow. drohickim:

18. Schulówna Matylda, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Motolu od 1.IX-1930 r.

19. Borowianka Anna. naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Mukszynie od 1.IX-1930 r

20. Stelmaszczuk Kazimierz, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Drohiczynie od 1.IX-1930 r.

21. Leks Władysław, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Odryżynie od 1.IX-1930 r.

22. Słowik Marjan, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Smerdziaczach od 16.IX-1930 r.

23. Hereta Michał, naucz. 7 kl. publ. szkoły powszechnej w Motolu od 1.X-1930 r.

24. Siwka Andrzej, naucz. 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Litewskiem od 1.X-1930 r.

25. Miczulska Helena, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Tyszkowiczach od 1.X-1930 r.

26. Burdziełówna Zofja, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Lachowiczach od 1.X-1930 r.

27. Niewolska Adela, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Motolu od 1.XII-1930 r.

W pow. koszyrskim:

28. Habratówna Stanisława, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Mostyszczu od 1.IX-1930 r.

29. Żeglicka Bogumiła, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Małej-Głuszy od 1.IX-30 r.

30. Komudzianka Stanisława, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Małej-Głuszy od 1.IX-30 r.

31. Meusówna Józefa, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Załażku od 1.IX-30 r.

32. Buckówna Józefa, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Uhryniczach od 1.IX-30 r.

33. Duryński Stanisław, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Wielkiej-Głuszy od 1.IX-30 r.

34. Niemtusówna Marja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Szczedrohoszczy od 16.IX-30 r.

35. Piekarski Bolesław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Meżysycie od 1.X-30 r.

36. Wolski Bolesław, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Buzakach od 1.X-30 r.

37. Hrymakówna Marja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Bychowie od 1.XI-30 r.

38. Tysper Witold, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Teklinie od 1.XI-30 r.

39. Hrymakówna Anna, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Załaziu od 1.XII-30 r.

W pow. kobryńskim:

40. Letkiewiczówna Karolina, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Powiciu od 1.IX-30 r.

41. Heljaszówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Pawłopolu od 1.IX-30 r.

42. Moskalówna Helena, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Świekliczach od 1.IX-30 r.

43. Toczyłowska Jadwiga, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Krasnoleskim-Młynku od 1.IX-30 r.

44. Nóżanka Felicja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Wólce od 1.IX-30 r.

45. Andruszkiewiczowa Irena, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Kobryniu od 1.IX-30 r.

46. Schumerówna Cecylja, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Kobryniu od 1.IX-30 r.

47. Bodnarowa Olga, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Szypowiczach od 1.IX-30 r.

48. Polejówna Zofja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Temrze-Poluszynie od 1.IX-30 r.

49. Wojtowiczowa Larysa, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Imieninie od 1.IX-30 r.

50. Żagajanka Wiktorja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Samarach od 1.IX-30 r.

51. Śliszowa Helena, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Kobryniu od 1.IX-30 r.

52. Łowińska Marja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Kamieniu-Szlach. od 1.XI-30 r.

53. Łuczakówna Rozalja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Powiciu od 1.IX-30 r.

54. Anwailer Kazimierz, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Rogoźnej od 1.IX-30 r.

55. Lotzówna Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Oniskowiczach od 1.IX-30 r.

56. Maciejewski Józef, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Dywinie od 1.IX-30 r.

57. Siochówna Zofja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Chabowiczach od 1.IX-30 r.

57. Maciejewski Józef, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Radostowie od 1.IX-30 r.

59. Daniluk Adolf, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Orzechowie od 16.IX-30 r.

60. Januchcianka Marja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz, w Radostowie od 1.6IX-30 r.

61. Brożkówna Bronisława, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Hołowczycach od 16.IX-30 r.

W pow. kosowskim:

62. Szkodzianka Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Wielkiej-Chaci od 1.IX-30 r.

63. Dubicka Wanda, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Lubieszczycach od 1.IX-30 r.

64. Misior Władysław, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Hryssie od 1.IX-30 r.

65. Bartoszówna Helena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Hortolu od 1.IX-30 r.

66. Budzówna Zofja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Zdzitowie od 1.IX-30 r.

67. Ryniewiczówna Wanda, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Olszanie od 1.IX-30 r.

68. Serwacka Władysława, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Glinnej od 1.IX-30 r.

69. Paciorkówna Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kozikach od 1.X-30 r.

70. Górski Stefan, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Połońsku od 1.XII-30 r.

71. Dmowski Bronisław, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Busiażu od 1.XII-30 r.

W pow. łuninieckim:

72. Jeremiejczykówna Aleksandra, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Naczy od 1.IX-30 r.

73. Roszykiewiczówna Kazimiera, naucz. 3 kl. publ. szkoły pdwsz. w Brodnicy od 1.IX-30 r.

74. Duchiński Mieczysław, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Wełucie od 1.IX-30 r.

75. Krukierkówna Czesława, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Święcicy od 1.IX-30 r.

76. Kowaliczko Marjan, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Milewiczach od 1.X-30 r.

77. Fikus Jan, naucz. 1 kl. publ. szkoly powsz. w Manasiejowie od 1.X-30 r.

78. Baranowski Stefan, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Krasnej-Woli od 1.X-30 r.

79. Głodówna Zofja, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Sienkiewiczach od 1.X-30 r.

80. Wolfart Józef, naucz. 2 kl. publ. szkoły powszechnej w Czudzinie od 1.X-30 t.

81. Grześkowiak Czesław, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Łuninie od 1.X-30 r.

82. Makarczuk Zygmunt, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Morszczynowiczach od 1.XI-30 r.

W pow. pińskim:

83. Kierońska Józefa, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Łosiczach od 1.IX-30 r.

84. Szwaja Jan, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Knubowie od 1.IX-30 r.

85. Kośminówna Zofja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Wyżłowiczach od 1.IX-30 r.

86. Brzeski Jan, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Żabczycach od 1.IX-30 r.

87. Knapikówna Aibina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Zadubiu od 1.IX-30 r.

88. Jabłońska Helena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Chrapinie od 1.IX-30 r.

89. Studniarski Leonard, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Dobrosławce od 1.IX.30 r.

90. Dutkówna Stanisława, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Borowie od 1.IX.30 r.

91. Błońska Helena, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Żeleźnicy od 1.IX-30 r.

92. Ferdynówna Wanda, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Żeleźnicy od 1.IX-30 r.

93. Filipowicz Walenty, naucz. 6 kl. publ. szkoły powsz. w Łahiszynie od 1.IX-30 r.

94. Kulińska Amalja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Parszewiczach od 1.IX-30 r.

95. Jakacki Tadeusz, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Bogdanówce od 1.X-30 r.

96. Darłakówna Bronisława, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Twardówce od 1.X-30 r.

97. Szafrańcówna Michalina, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Łoknicy od 1.X-30 r.

98. Kozłowska Janina-Halina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Chojnie od 1.XI-30 r.

W pow. prużańskim:

99. Kokotówna Elżbieta, naucz. 6 kl. publ. szkoły powsz. w Zosinie od 1.IX.30 r.

100. Rokitkówna Emilja, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Rudnikach od 1.IX-30 r.

101. Kobylak Aleksander, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Obczy, od 1.IX-30 r.

102. Mroczkowska Adela, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Hawryłkowiczach od 1.IX-30 r.

103. Bortnowska Apolonja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Brodach od 1.IX-30 r.

104. Dobrzańska Kunegunda, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Berezie-Kart. od 1.IX-30 r.

105. Łysynecki Roman, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Żadzienach od 1.IX-30 r.

106. Godkówna Rozalja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Raubecku od 1.IX-30 r.

107. Mandowska Henryka, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Horodecznie od 16.IX-30 r.

108. Rejchert Kazimierz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Panasewiczach od 1.X-30 r.

109. Chruścicki Wojciech, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Lachach od 1.XI-30 r.

W pow. sarneńskim

110. Baranówna Stanisława, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Długowoii od 1.IX-30 r.

111. Ciesielska Henryka, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Omelnie od 1.IX-30 r.

112. Fajtówna Marja, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Żełucku od 1.IX-30 r.

113. Dziadkówna Helena, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Kołkach, od 1.IX-30 r.

114. Balcerówna Julja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Kisoryczach od 1.IX-30 r.

115. Śleziakówna Marja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Sobieszczycach od 1.IX-30 r.

116. Szyperska Ludwika, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Borowinie od 1.IX-30 r.

117. Traczówna Józefa, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. i w Sielcu, od 1/IX-1930 r.

118. Kozakiewiczówna Janina, 2 kl. publ. szkoły powsz. w Ostach od 1/IX-1930 r.

119. Stankówna Marja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Sopaczewie od 1|IX-1930 r.

120. Tułakówna Helena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Masiewiczach od 1|IX-1930 r.

121. Kidzianka Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Starykach od 1|IX-1930 r.

122. Masojadówna Felicja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Okopach od 1|IX-1930 r.

123. Kochańczykówna Marja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kuternówce od 1/IX-1930 r.

124. Wyżdżanka Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Załawju od 1|IX-1930 r.

125. Ks. Żukowski Michał, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Sarnach od 1|IX-1930 r.

126. Piszczek Dzierżysław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Końsku od 16|IX-1930 r.

127. Gastołek Franciszek, nauczyciel 1 kl. publ. szkoły powsz. w Teodorówce 16|IX-1930 r.

128. Hajdas Stanisław, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Cepcewiczach od 1|X-1930 r.

129. Dąbrowski Jan, naucz. 6 kl. publ. szkoiy powsz. w Bereźnicy od 1|X-30 r.

130. Malik Tadeusz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Wereteniczach od 1|X-30 r.

131. Jakubowski Antoni, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Budkach-Snowid. od 1|X-30 r.

132. Dudzianka Ida, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Perespie od 1|X-30 r.

133. Nowakowa Emilja, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Suchowoli od 16|X-30 r.

W pow. stolińskim:

134. Dodolakówna Marja, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Horodnie od 1|IX-30 r.

135. Olszańska Irma, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Białej od 1|iX-30 r.

136. Rampała Tadeusz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Berezowie od 1|IX-30 r.

137. Sabówna Marja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Ruchczy od 1/IX-30 r.

138. Czyżewska Katarzyna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Buchliczu od 1/IX-30 r.

139. Olszewska Alicja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Kołodnem od 1|IX-30 r.

140. Koptówna Stefanja, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Remlu od 1|IX-30 r.

141. Łuciówna Olga, naucz. 5 kl. publ. szkoły powsz. w Płotnicy od 1|IX-30 r.

142. Augustyńska Janina, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Sitycku od 1/IX-30 r.

143. Biedawski Zygmunt, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Moczulu od 16.IX-30 r.

144. Zuchowski Józef, naucz. 7 kl. publ. szkoły powsz. w Dawidgródku od 16/IX-30 r.

145. Selega Jan, naucz. 4 kl. publ. szkoły powsz. w Olszanach od 16.IX-30 r.

146. Solarzówna Janina, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Jeziorach 16.IX-30 r.

147. Szwej Stanisław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Kołkach od 1/IX-30 r.

148. Dusza Władysław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Drozdyniu od 16/IX-30 r.

149. Pietrzak Tadeusz, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Fiedorach od 1.X-30 r.

150. Solarczyk Władysław, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Ćmieniu od 1.X-30 r.

151. Winnikówna Anna, naucz. 1 kl. publ. szkoły powsz. w Budkach-Wójtk. od 1.X-30 r.

152. Gałązka Władysław, naucz. 3 kl. publ. szkoły powsz. w Stachowie od 1.X-30 r.

153. Guzikówna Helena, naucz. 2 kl. publ. szkoły powsz. w Futorach-Merl. od 1/XI-30.

Przeniesieni:

w pow. brzeskim.

1. Kotecka Michalina, naucz. publ. szkoły powsz. w Syczach na wł. prośbę na rów. stanow. w publ. szkole powsz. w Niechołstach od 1/IX-30 r.

2. Laskowski Jan, naucz. publ. szkoły powsz. w Mielnikach na wł. prośbę na rów. stanow. w publ. szkole powsz. w Chocisławiu od 1|IX-30 r.

3. Strzelecki Stanisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Chocisławiu na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szkole powsz. w Mielnikach od 1/IX-30 r.

4. Majowiczówna Aniela, naucz. publ. szkoły powsz. w Korostyczach na wł. prośbę na rów. stanow. w publ. szkole powsz. w Gierszonach od 1/IX-30 r.

5. Pieczonkówna Helena, naucz. publ. szkoły powsz. w Januszach na wł. prośbę na rów. stanow. w publ. szkole powsz. w w Wołkowyczach od 1/IX-30 r.

6. Wisłocka Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Radzieżu na wł. prośbę na rów. stanow. w publ. szkole powsz. w Orlem od 1/IX-30 r.

7. Kierbedź Wład, naucz. publ. szkoły powsz. w Bogusławce na wł. prośbę na rów. stanow. w publ. szkole powsz. w Ramotowie od 1/IX-30 r.

8. Grabowiecka Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Ogrodnikach na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Syczach od 1/IX-30 r.

9. Hołubówna Genowefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Czarnawczycach na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Iwachnowiczach od 1/IX-30 r.

10. Próchniak Józef, naucz. publ. szkoły powsz. w Iwachnowiczach na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Czarnawczycach od 1/IX-30 r.

11. Kotecki Kazimierz, naucz. publ. szkoły powsz. w Wielemiczach na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Niechołstach od 1/IX-30 r.

12. Iwanko Włodzimierz, naucz. publ. szkoły powsz. w Ostromeczewie na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szkole powsz. w Wielamowiczach od 1/IX-30 r.

13. Narolska Stanisława, naucz. publ. szkoły powsz. w Ogrodnikach na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szkole powsz. w Brześciu n.B. od 1/IX-30 r.

14. Moskalówna Kazimiera, naucz. publ. szkoły powsz. w Kustyczach na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szkole powsz. w Kopyłach od 1/IX-30 r.

15. Perdeniowa Bronisława, naucz. publ. szkoły powsz. w Czemerach, na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Kamieńcu-Lit. od 1/IX-30 r.

16. Dobrodziejewa Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Tomaszówce, na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Brześciu n/B. od 16.XI-30 r.

17. Adamczyk Kazimierz, naucz. publ. szkoły powsz. Otokach, na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Brześciu n.B. od 1/XII-30 r.

18. Fikowska Stanisława, naucz. publ. szkoły powsz. w Opace-D., na wł. prośbę na rów. stan. w O. S. Wołyńskim od 1|IX-30 r.

19. Semkówna Katarzyna, naucz. publ. szkoły powsz. w Rusilach na wł. prośbę na rów. stan. w O. S. Lubelskim od 1|IX-30 r.

20. Barański Tadeusz, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu Twierdzy na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w O. S. Krakowskim od 1|IX-30 r.

21. Pietras-Kiesacka Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu n|B. na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w O. S. Warszawskim od 1|IX-30 r.

22. Otrębska Aniela, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu n|B. na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w O. S. Wileńskim od 1|X-30 r.

23. Krzysztoniówna An., naucz. publ. szkoły powsz. w Gróżnicy na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Chojnie, pow. pińskiego od 1|IX-30 r.

24. Mańdziuchowa Emilja, naucz. publ. szkoły powsz. w Łyszczycach na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Żabince pow. kobryńskiego od 1|IX-30 r.

25, Mingałówna Konstancja, naucz. publ. szkoły powsz. w Jamnie na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Mikaszewiczach, pow. łuninieckiego od 1|IX-30 r.

26. Paradowska Czesława, naucz. publ. zkoły powsz. w O. S. Wileńskim na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Jamence od 1|IX-30 r.

27. Kubska Henryka, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu n|B. na wł. prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w O. S. Warszawskim od 1|XI-30 r.

w pow. drohickim:

28. Taraszkiewicz Jerzy, naucz. publ. szkoły powsz. w Krytyszynie na własną prośbę na rów. st. w publ. szkole powsz. w Zurawku od 1.IX-30 r.

29. Pucina Izabela, naucz. publ. szkoły powsz. w Imieninie na własną prośbę na rów. stan. w publ. szk. powsz. w Osipowiczach 1.IX-30 r.

30. Szotekówna Leopoldyna, naucz. publ. szkoły powsz. w Pihanowiczach na własną prośbę na rów. stan. w publ. szkole powsz. w Motolu 1.IX-30 r.

31, Koperska Irena, naucz. publ. szkoły powsz. w Motolu na własną prośbę na rów. stan. w publ. szk. powsz. Braszewiczach od 1.IX-30 r.

32. Górna Elżbieta, naucz. publ. szkoły powsz. w Braszewiczach na własną prośbę na rów. stan. w Motolu od 1|IX-30 r.

33. Krasuski Adam, naucz. publ. szkole powsz. w Braszewiczach na własną prośbę na równ. stan. w Chomsku 1|IX-30 r.

34. Szymczak Stefan, naucz. publ. szkoły powsz. w Motolu na własną prośbę na rów. stan. w Braszewiczach od 1|IX-30 r.

35. Prykotówna Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Odryżynie na własną prośbę na rów. stan. w Chomsku od 1|IX-30 r.

36. Dąbrowska Anna, naucz. publ. szk. powsz. w Chomsku na wł. prośbę na równorzędne stan. w Odryżynie od 1.XI-30 r.

37. Aktyłówna Marja, naucz. publ. szkoly powsz. w Odryżynie na własną prośbę na równ. stan. w Chomsku od 1|XI-30 r,

38. Dąbrowski Mieczysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Chomsku na własną prośbę na rów. stan. w Odryżynie od 1|XI-30 r.

39. Leks Władysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Odryżynie na własną prośbę na rów. stan. w Ladowiczach od 1|XI-30 r.

40. Kaława Jan, naucz. publ. szkoły powsz. w Kokorycy na własną prośbę na rów. stan. w O.S. Wołyńskim od 1|XI-30 r.

41. Woliński Józef, naucz. publ. szkoły powsz. w Łosińcach na własną prośbę na rów. stan. w O. S. Lubelskim od 1/IX-30 r.

42. Barłowski Franciszek, naucz. publ. szkole powszechnej w Motolu na własną prośbę na rów. stan. w O. S. Krakowskim od 1|IX-30 r.

43. Zając Józef, naucz. publ. szkoły powsz. w O. S. Wileńskim na własną prośbę na rów. stan. w Krytyszynie od 1|IX-30 r.

44. Płonkówna Mieczysława, naucz. publ. szkoły powsz. w O. S. Lubelskim na własną prośbę na rów. stan. w Łosińcach od 1|IX-30 r.

W pow. koszyrskim:

45. Grochocki Zygmunt, naucz. publ. szkoły powsz. w Bereziczach na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szk. powsz. w Kam.-Koszyrskim od 16.IX-30 r.

46. Komosińska Stefanja, naucz. publ. szkoły powsz. w Wielkiej-Głuszy na własną prośbę na równ. stan. w Kaczynie od 1.IX-30 r.

47. Murawski Tadeusz, naucz. publ. szkoły powsz. w Burakach na własną prośbę na równ. stanowisko w Bereziczach od 1.X-30 r.

48. Boska Emilja, naucz. publ. szkoły powsz. w Karasinie na wł. prośbę na równ. stan. w Wólce-Kaczyńskiej od 16.X-30 r.

49. Safuta Stefan, naucz. publ. szkoły powsz. w Kamieniu-Kosz. na własną prośbę na równ. stanowisko w O. S. Warszawskim od 1.IX-30 r.

50. Ostafiński Władysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Małej Głuszy na własną prośbę na równ. stanowisko w O. S. Lwowskim od 1.IX-30 r.

51. Ostafińska Olga, naucz. publ. szkoły powsz. w Małej-Głuszy na własną prośbę na równ. stanowisko w O. S. Lwowskim od 1.IX-30 r.

52. Ofmanowa Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Szczedrohoszczy na własną prośbę na równ. stan. w O. S. Łódzkim od 1.IX-30 r.

W pow. kobryńskim:

53. Ostromęcka Ludmiła, naucz. publ. szkoły powsz. w Pawłopolu na własną prośbę na równ. stan. w publ. szk. powsz. w Nowosiółkach, od 1.IX-30 r.

54. Opolska Helena, naucz. publ. szkoły powszechnej w Powiciu na własną prośbę na równ. stanowisko w Rogoźnej od 1.IX-30 r.

55. Puto Aantoni, naucz. publ. szkoły powsz. w Orzechowie na własną prośbę na równ. stan. w Ziołowie od 1.IX-30 r.

56. Romańska Zofja, naucz. publ. szkoły powsz. w Derewnej na własną prośbę na równ. stan. w Kisielówce-Rybnej od 1.IX-30 r.

57. Sacewiczówna Apolinarja, naucz. publ. szkoły powsz. w Szypowiczach na własną prośbę na równ. stan. w Żabince od 1.IX-30 r.

58. Urbańczykówna Anna, naucz. publ. szkoły powsz. w Horodcu na własną prośbę na równ. stan. w Łyszczycach od 1.IX-30 r.

59. Opolska Helena, naucz. publ. szkoły powsz. w Rogożnej na własną prośbę na rów. stan. w Łyszczykach od 1|XI-30 r.

60. Urbańczykówna Anna, naucz. publ. szkoły powszechn. w Łyszczykach na własną prośbę na rów. stan. w Rogoźnej od 1|XI-30 r.

61. Sułkowska Stefanja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Krasnolaskach na własną prośbę na rów. stan. w Osowcach, pow. drohickiego od 1|IX-30 r.

62. Papierkowska Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Łyszczykach, przen. na własną prośbę na równ. stan. w Kurnicy-Dużej. p. brzeskiego od 1|IX-30 r.

63. Andrzejewska Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Chalewiczach na własną prośbę na rów. stan. w O. S. Wołyńskim od 1|IX-30 r.

64. Kuśnierz Eugenjusz, naucz. publ. szkoły powsz. w Oniskiewiczach na własną prośbę na rów, stan. w O. S. Krakowskim od 1|IX-30 r.

65 Raczkowska Wanda, naucz. publ. szkoły powsz. w Żabince na własną prośbę na równ. stan. w O. S. Krakowskim od 1|IX-30 r.

66. Migdzianka Matylda, naucz. publ. szkoły powszechnej w Samarach na własną prośbę na równ. stan. w O. S. Krakowskim od 1|IX-30 r.

67. Tworkowska Helena, naucz. publ. szkoły powszechnej w O. S. Wołyńskim na własną prośbę na rów. stan. w Swaryniu od 1|IX-30 r.

w pow. kosowskim:

68. Kazimierczykówna Aniela, naucz. publ. szkoły powsz. w Hoszczewie na własną prośbę na rów. stan. w publicznej szkole powsz. w Dołkach od 1|IX-30 r.

69. Kopcewicz Paweł, naucz. publ. szkoły powsz. w Hoszczewie na własną prośbę na rów. stan. w Michalinie od 1|IX-30 r.

70. Wójtowicz Wincenty, naucz. publ. szkoły powszechnej w Hrywdzie na własną prośbę na rów. stan. w Różanie 1|IX-30 r.

71. Pierowski Jan, naucz. publ. szkoły powsz. w Michalinie na własną prośbę na rów. stan. w Hoszczewie od 1|IX-30 r.

72. Nawrocka Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Kozikach na własną prośbę na rów. stan. w Jodczykach od 1|IX-30 r.

73. Ryłkówna Helena, naucz. publ. szkoły powsz. w Dołkach na własną prośbę na rów. stan. w Hoszczewie od 1|IX-30 r.

74. Sadowska Janina, naucz. publ. szkoły powsz. w Glinnej na własną prośbę na rów. stan. w O. S. Krakowskim od 1|IX-30 r.

75. Pudełko Mieczysław, naucz. publ. szkoły powszechnej w Św. Woli na własną prośbę na równ. stan. w O. S. Lwowskim od 1.IX-30 r.

76. Hargescheimerowa Teresa, nuucz. publ. szkoły powsz. w Jodczykach na własną prośbę na równ. stanowisko w O. S. Krakowskim od 1.IX-30 r.

77. Lutostański Stefan, naucz. publ. szkoły powszechnej w Różanie na własną prośbę na równ. stan. w Brześciu n.B. od 1.IX-30 r.

78. Horodyńska Kazimiera, naucz. publ. szkoły powsz. w Kosowie na własną prośbę na równ. stan. w Ruchowieczach, pow. kobr. od 16.XII-30 r.

W pow. łuninieckim:

79. Wejchmanowa Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Święcicy na własną prośbę na równ. stan. w publ. szkole powsz. w Hancewiczach od 1.IX-30 r.

80. Skalińska Stefanja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Jaźwinkach na własną prośbę na równ. stanowisko w Kożangródku od 1.IX-30 r.

81. Janowska Eugenja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Kożangródku na własną prośbę na równ. stan. w Drebsku od 1.IX-30 r.

82. Kupniewska Leokadja, naucz. publ. szkoły powsz. w Hancewiczach na własną prośbę na równ. stan. w Perynowie od 1.IX-30 r.

83. Czarnecka Leokadja, naucz. publ. szkoły powsz. w Naczy na własną prośbę na równ. stan. w Dziatłowiczach od 1.IX-30 r.

84. Szmydówna Antonina, naucz. publ. szkoły powsz. w Dziatłowiczach na własną prośbę na równ. stan. w Ostrowiu od 1.IX-30 r.

85. Piotrowska Anna, naucz. publ. szkoły powszechnej w Morszczynowiczach na własną prośbę na równ. stan. w Mikaszewiczach od 1.IX-30 r.

86. Markiewiczówna Józefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Krasnej-Woli na własną prośbę na równ. stan. w Łuninie od 1.X-30 r.

87. Priebe Leonard, naucz. publ. szkoły powsz. w Malkowiczach na własną prośbę na równ. stanowisko w Lusinie od 16.XI-30 r.

88. Wieczorkowa Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Lusinie na własną prośbę na równ. stan. w Malkowiczach od 16.XI-30 r.

89. Świerkoszowa Karolina, naucz. publ. szkoły powsz. w Czuczewiczach na własną prośbę na równ. stan. w Wełucie od 1.XII-30 r.

90. Duchiński Mieczysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Wełucie na własną prośbę na równ. stan. w Czuczewiczach od 1.XII-30 r.

91. Zyskowski Józef, naucz. publ. szkoły powsz. w Łachewce na własną prośbę na równ. stan. w O. S. Wil. od 1.IX-30 r.

92. Wiński Zenon, naucz. publ. szkoły powsz. w Mikaszewiczach na równ. stan. w O. S. Warszawsk. od 1.IX-30 r.

93. Wińska Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Mikaszewiczach na równ. stan. w O. S. Warszawsk. od 1.IX-30 r.

94. Gwiaździna Wincentyna, naucz. publ. szkoły powsz. w O. S. Krakowskim, na równ. stan. w Łunińcu od 1.IX-30 r.

95. Sowińska Wiera, naucz. publ. szkoły powsz. w O.S. Wil. na równ. stan. w Łechewce od 1.IX-30 r.

96. Rodziewiczowa Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w O. S. Wileńskim na równ. stan. w Hancewiczach o 1.IX-30 r.

97. Bicz Marjan, naacz. publ. szkoły powsz. w Łuninie na równ. stan. w O. S. Krakowskim od 1.IX-30 r.

98. Mirowska Józefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Wełucie na równ. stan- w Wieżnie, pow. prużańsk. od 1.IX-30 r,

99. Zyskowski Józef, naucz. publ. szkoły powsz. w Łachwie na równ. stan. w Ozaryczach, pow. kosowsk. od 1.X-30 r.

100. Lipski Stanisław, naucz. publ. szkoły pows. w Łunińcu na równ. stan. w O. S. Łódzkim od 1.XI-30 r.

101. Chmielowa Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w O. S. Łódzkim na równ. stan. w Łunińcu od 1.XI-30 r.

102. Skowronowa Apolonja, naucz. publ. szkoły powsz. w O. S. Warszawskim na równ. stan. w Łunińcu od 1.XI-30 r.

w pow. pińskim:

103. Iwańska Helena, naucz. publ. szkoły powsz. w Zielinie na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szk. powsz. w Mał. Ciołkowiczach od 1.IX-30 r.

104. Truchanowiczowa Ant., naucz. publ. szk. powsz. w Parszewiczach na równ. stan. w Mołodkowiczach od 1.IX-30 r.

105. Nikusińska Eugenja, naucz. publ. szk. powsz. w Mołodkowiczach na równ. stan. w Poniatyczach od 1.IX-30 r.

Cegłowska Janina, naucz. publ. szkoły powsz. w Sudczu na równ. stan. w Parszewiczach od 1.IX-30 r.

106. Izdebski Miecz., naucz. publ. Szkoły powsz. w Borowej na równ. stan. w Sudczu od 1.IX-30 r.

107. Polkowska Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Wyżłowiczach na równ. stan. w Brodnicy od 1.IX-30 r.

108. Niedzielska Zofja, naucz. publ. szkoły powsz. w Brodnicy na równ. stanowisko w Krajnowiczach od 1.IX-30 r.

109. Dzikowicki Michał, naucz. publ. szkoły powsz. w Knubowie na równ. stan. w Sieliszczu od 1.IX-30 r.

110. Szafrankówna Leokadja, naucz. publ. szkoły powsz. w Bogdanówce na równ. stan. w Kołkach od 1.IX-30 r.

111. Andruchowiczówna Natalja, naucz. publ. szk. powsz, w Mał. Ciołkowiczach na równ. stan. w Zielinie od 1.IX-30 r.

112. Jakielówna Michalina, naucz. publ. szkoły powszechn. w Łzszczycach na równ. stan. w Łahiszynie od 1.XII-30 r.

113. Pietrowówna Nadzieja, naucz. publ. szkoły powsz. w Sokołówce z powodu zmiany organizacji szkoły na równorz. stan. w Łyszczycach od 2.XII-30 r.

114. Nowakówna Helena, naucz. publ. szkoły powszechnej w Białej na własną prośbę na równ. stanow. w Ostromeczewie, pow. brzeskiego od 1.IX-30 r.

115. Oniszczuk Józef, naucz. publ. szkoły pows. w Pińsku z urzędu na równ. stan. w Brześciu n.B. od 1.XII-30 r.

116. Urbańska Michalina, naucz. publ. szkoły powszechnej w Parszewiczach na własną prośbę na równ. stanow. w O. S. Lwowskim od 1.IX-30 r.

117. Lenochowa Stefanja, naucz. publ. szkoły powzzechn. w Chojnie na równ. stan. w O. S. Krakowskim od 1.XI-30 r.

w pow. prużańskim:

118. Zacharzewska Marja, naucz. publ. szkoły powszechn. w Kutniewiczach na własną prośbę na równ. stan. w publ. szk. powsz. w Błudniu od 1.IX-30 r.

119. Korolkowna Irena, naucz. publ. szkoly powszechnej w Prużanie na równ. stanow. w Państ. Sem. Naucz. w Prużanie od 1.IX-30 r.

120. Bortnowski Edward, naucz. publ. szkoły powszechnej w Horodecznie na wł. prośbę na równ. stanow. w Uhlanach od 1.IX-39 r,

121. Zimowska Leokadja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Poddubnem na równ. stan. w Uhlanach od 1.IX-30 r.

122. Skulska Józefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Uhlanach na równ. stan. w Poddubnem od 1.IX-30 r.

123. Uruska Ewelina, naucz. publ. szkoły powsz. w Obeczu na równ. stanowisko w Kutniewiczach od 1.IX-30 r.

124. Zachamewski Aleksander, naucz. publ. szkoły powsz. w Worotnem na równ. stan. w Błudniu od 1.IX-30 r.

125. Żechowski Teofil, naucz. publ. szkoły powsz. w Moszkowiczach na rówo. stan. w Międzylesiu od 1.IX-30 r.

126. Monarszyński Wład., naucz. publ. szkoły powszechnej w Międzylesiu na równ. stan. w Moszkowiczach od 1.IX-30 r.

127. Trepówna Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Krynicy na równ. stanow. w Dobuczynie od 1.IX-30 r.

128. Szuta Stanisław, naucz. publ. szkoly powsz. w Przykolesiu na równ. stan. w Żadzienach od 1.IX-30 r.

129. Rutkowska Lucyna, naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Prużanie na równ. stan. w publ. szkole powsz. Nr. 2 w Prużanie od 1.IX-30 r.

130. Badowska Helena, naucz. publ. szkoły powszechnej w Uhlanach na równ. stan. w Linowie od 1.IX-30 r.

131. Szufa Sstanisław, naucz. publ. szkoły powszechnej w Żadzienach na równ. stan. w Przykolesiu od 1.X-30 r.

132. Brodzińska Antonina, naucz. publ. szkoły powszechn. w Mokuszynie na równ. stan. w Krynicy od 1.IX-30 r.

133. Kowalewicz Bazyli, naucz. publ. szkoły powszechnej w Rudnikach na równ. stan. w szkole ćwiczeń przy Państ. Sem. Naucz. w Wilnie od 1.IX 30 r.

134. Borowska Elżbieta, naucz. publ. szkoły powszechnej w Brodach na równ. stan. O. S. Wileńskim od 1.IX-30 r.

135. Tomakówna Aniela, naucz. publ. szkoły powszechnej w Lachach na równ. stan. w O. S. Krakowskim od 1.XI-30 r.

w pow. sarneńskim:

136. Gemserówna Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Cepcewiczach na własną prośbę na równ. stanowisko w publ. szk. powsz. w Derci od 1.IX-30 r.

137, Getler Leopold, naucz. publ. szkoły powsz. w Kołkach na równ. stan. w Siedliszczu od 1.IX-30 r.

138. Bulfanowa Helena, naucz. publ. szkoły powszechnej w Kidrach na równ. stan. w Dąbrowicy od 1.IX-30 r.

139. Głazowska Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Kisoryczach na równ. stan. w Sielcu od 1.IX-30 r.

140. Dębski Roman, naucz. publ. szkoły powszechnej w Marjanówce na równ. stan. w Strzelsku od 1.IX-30 r.

141. Kalmusówna Lola, naucz. publ. szkoły powszechnej w Dąbrowicy na równ. sten. w Bereźnicy od 1.IX-30 r.

142. Nowakówna Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Starykach na równ. stan. w Dąbrowicy od 1.IX-40 r.

143. Bodnarówna Stefanja, naucz. publ. szkoły powsz. w Ostach na równ. stan. w w Policach od 1.IX 30 r.

144. Molska Janina, naucz. publ. szkoły powszechnej w Dąbrowicy na równ. stan. w Sarnach wsi od 1.IX-30 r,

145. Bartnicki Jan, naucz. publ. szkoły powszechnej w Masiewiczach na równ. stan. w Karasinie od 1.IX 30 r.

146. Ćwiertniewiczówna Janina, naucz. publ. szkoły powszechnej w Okopach na równ. stan. w Dąbrowicy od 1.IX-30.

147. Fiszer Juljan, naucz. publ. szkoły powszechnej w Konstantynówce na równ. stan. w Cepcewiczach Mał. od 1.IX-30

148. Fiszerówna Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Kuterynówce na równ. stan. w Cepcewiczach Mał. od 1.IX-30

149. Jasińska Mieczysława, naucz. publ. szkoły powszechn. w Sosznikach na równ. stan. w Kołkach od 1.IX-30 r.

150. Bartnicka Marja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Derci na równ. stan. w Karasinie od 1.IX-30 r.

151. Król Juljan, naucz. publ. szkoły powsz. w Siedliszczu na wł. prośbę na równ. st. w Konstantynówce od 1.IX-30 r.

152. Kogutówna Stanisł., naucz. publ. szkoły powsz. w Teodorówce na wł. prośbę na równ. st. w Karpiłówce od 1.IX-30 r.

153. Pazdrówna Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Kołkach na wł. prośbę na równ. stan. w Załużu od 1.IX-30 r.

154. Pasekówna Zofja, naucz. publ. szkoły powsz. w Karpiłówce na wł. prośbę na równ. st. w Teklówce od 1.IX-30 r.

155. Sroka Marjan, naucz. publ. szkoły powsz. w Długowoli na wł. prośbę na równ. stan. w Jeziorze od 1.IX 30 r.

156. Stefański Wiktor, naucz. publ. szk, powsz. w Załużu na wł. prośbę na równ. st. w Antonówce od 1.IX-30 r.

157. Spławska Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Sielcu na wł. prośbę na równ. st. w Dąbrowicy od 1.IX-30 r.

158. Traczewski Konstanty naucz. publ. szkoły powsz. w Antonówce na wł. prośbę na równ. st. w Białej od 16.IX-30 r.

159. Traczewska Leontyna, naucz. publ. szk. powsz. w Antonówce na wł. prośbę na równ. st. w Białej od 16.IX-30 r.

160. Cybulska Olga, naucz. publ. szk. powsz. w Perespie na wł. prośbę na równ. st. w Antonówce od 1.X-30 r.

161. Warzeszanka Aleks., naucz. publ. szk. powsz. w Weteniczach na wł. prośbę na równ. st. w Rzeczycy, pow. koszyrskiego od 1.IX-30 r.

162. Wais Władysław, naucz. publ. szk. powsz. w Cepcewiczach na wł. prośbę na równ. st. w O. S. Wołyńskim od 1.IX-30.

163. Rejbakozówna Anna, naucz. publ. szk. powsz. w Bereźnicy na wł. prośbę na równ. st. w O. S. Wileńskim od 1.IX-30.

164. Jakubowska Cecylja, naucz. publ. szk. powsz. w O. S. Krakowskim na wł. prośbę na równ. st. w Łóżkach od 1.IX-30.

165. Karau Jakób, naucz. publ. szk. powsz. w O. S. Warszawskim ze wzgl. służb. na wł. prośbę na równ. st. w Policach od 1.X-30 r.

W pow. stolińskim:

166. Kijowski Władysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Borowej na wł. prośbę na równ. stan. w publ. szkole powsz. w Stolinie od 1.IX-30 r.

167. Szokalska Janina, naucz. publ. szkoły powsz. w Lutyńsku na wł. prośbę na równ. stan. w Widziborze od 1.IX-30 r.

168. Obodowski Mikołaj, naucz. publ. szkoły powsz. w Białej na wł. prośbę na równ. stan. w Stolinie od 1.IX.30 r.

169. Tyszkiewiczowa Helena, naucz. publ. szkoły powsz. w Nieczatowie na wł. prośbę na równ. st. w Osowie od 16.X-30 r.

170. Tyszkiewicz Bronisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Nieczatowie na wł. prośbę na równ. st. w Osowie od 16.X-30 r.

171. Słaboszowa Irena, naucz. publ. szkoły powsz. w Osowie na wł. prośbę na równ. st. w Nieczatowie od 16.X-30 r.

172. Słabosz Antoni, naucz. publ. sz. powsz. w Osowie na wł. praśbę na równ. st. w Nieczatowie od 16.X-30 r.

173. Duryńska Helena, naucz. publ. szk. powsz. w Kołodnem na wł. prośbę na równ. st. w Wielkiej-Głuszy, pow. Koszyrskiego od 1.IX-30 r.

174. Freudmanówna Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Stachowie na wł. prośbę na równ. st. w Karasinie, pow. koszyrskiego od 16.X-30 r.

175. Mohyła Roman, naucz. publ. szkoły powsz. w Stolinie na wł. prośbę na równ. st. w Dąbrowicy, pow. sarneńskiego od 1.IX 30 r.

176. Jaroszewicz Piotr, naucz. publ. szkoły powsz. w Fiedorach na wł. prośbę na równ. stan. w O. S. Lubelskim od 1.IX-30 r.

177. Dubiel Ludwik. naucz. publ. szkoły powsz. w Moczulu na wł. prośbę na równ. stan. w O. S. Krakowskim od 1.IX-30 r.

Przydzieleni na rok szkolny 1930/31:

1. Witek Tadeusz, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu n/Bug. do Państw. Sem. Naucz. w Prużanie.

2. Jednorakówna Antonina, naucz. publ. szkoły powsz. w Ratajczycach, pow. brzeskiego do Państw. Gimnazjum w Brześciu n.Bug.

Przeniesieni w stan spoczynku:

1. Lebiediew Mikołaj, kierow. publ. szkoły powsz. w Strzelsku, pow. sarneńskiego z dn. 1.IX-1930 r.

2. Wakułowiczowa Katarzyna, naucz. publ. szkoły powsz. w Cepcewiczach, pow. sarneńskiego, z dn. 1.IX-1930 r.

3. Łoś Mikołaj, naucz. publ. szkoły powsz. w w Kamieńcu Lit., pow. Brzeskiego z dn. 1.IX-1930 r.

4. Kleinberg Łazar, kierow. publ. szkoły powsz. w Domaczewie, pow. brzeskiego z dn. 1.IX-1930 r.

5. Dobrucki Antoni, naucz. publ. szkoły powsz. w Krajnowiczach, pow. pińskiego 1.IX-1930 r.

6. Żyszczyńską Anastazję, naucz. publ. szkoły powsz. w Stolinie z dn. 1.IX-1930 r.

7. Żeligowska Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Szereszewie, pow. prużańskiego z dn. 1.XII-1930 r.

Przeniesione w stan pozasłużbowy:

1. Winiarska Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Swaryniu, pow. kobryńskiego z dn. 1.IX-1930 r.

2. Kochowa Bronisława, naucz. publ. szkoły powsz. w Dobrosławce, pow. pińskiego z dn. 1.IX-1930 r.

3. Pelczarowa Aniela, naucz. w Jamence, pow. brzeskiego z dn. 1.IX-1930 r.

4. Malczewska Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Radostowie, pow. kobryńskiego z dn. 1.X-1930 r.

5. Gałaszkiewiczowa Julja, naucz. publ. szkoły powsz. w Tyszkowiczach, pow. drohickiego z dn. 1.X-1930 r.

Zwolnieni

w pow. brzeskim:

1. Bogucka Genowefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Niechołstach z dn. 31.VIII-30 ze wzgl. sł.

2. Karawanówna Stanisł., naucz. publ. szkoły powsz. w Wólce-Nurzeckiej z dn. 30.IX-30 r. ze wzgl. sł.

3. Foltmanówna Stanisł., naucz. publ. szkoły powsz. w Kurnicy-Dużej z dn. 30.IX-30 r. ze wzgl. sł.

4. Schamrotówna Zofja, naucz. publ. szkoły powsz. w Domaczewie z dn. 31.VIII-30 r. na wł. prośbę.

5. Ks. Lipecki Tomasz, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu z dn. 30.VIII-30 r. z pow. cofnięcia misji kanoniczn.

6. Ks. Szot Jan, naucz. publ. szkoły powsz. w Brześciu z dn. 31.VIII-30 r. za samowolne opuszcz. stanowiska.

W pow. drohickim.

7. Werlowa Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Osowcach z dn. 31.VIII-30 ze wzgl. służb.

8. Nalezińska Helena, naucz. publ. szkoły powsz. w Żurawku z dn. 31.VIII-30 ze wzgl. służb.

9. Gąsiorowska Jadwiga, naucz. publ. szkoły powsz. w Motolu z dn. 31.VIII-30 ze wzgl. służb.

10. Sadówna Katarzyna, naucz. publ. szkoły powsz. w Smerdziaczach z dn. 15.IX-30 ze wzgl. służb.

11. Dzieduszkówna Józefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Motolu z dn. 30.XI-30 na własną prośbę.

W pow. koszyrskim.

12. Piwowarski Marcin, naucz. publ. szkoły powsz. w Bychowie z dn. 30.X-30 ze wzlg. służb.

13. Estkowski Lech, naucz. publ. szkoły powsz. w Załaziu z dn. 30.X-30 ze wzgl. służb.

14. Jackowska Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Meżysycie z dn. 31.VIII.30 na własną prośbę.

15. Tarnawska Izydora, naucz. publ. szkoły powsz. w Czerwiszczu z dn. 30,IX-30 na własną prośbę.

16. Marszałkowa Józefa, naucz. publ. szkoły powsz. w Teklinie z dn. 30.VIII-30 za samowolne op. stanowiska.

W pow. kobryńskim:

17. Ejgerdowa Janina, naucz. publ. szkoły powsz. w Nowosiółkach z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

18. Kaczorkiewiczowa Anton., naucz. publ. szkoły powsz. w Świekliczach z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

19. Wolska Bronisława, naucz. publ. szkoły powsz. w Dywinie z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

20. Hebdówna Janina, naucz. publ. szkoły powsz. w Osipowiczach z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

21. Wolski Zygmunt, naucz. publ. szkoły powsz. w Chabowiczach z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

22. Prokuratowa Stefanja, naucz. publ. szkoły powsz. w Powiciu z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

23. Choroszyńska Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Hołowczycach z dniem 15|IX-30 za sam. op. stan.

24. Sadowska Leokadja, naucz. publ. szkoły powsz. w Kobryniu z dniem 31|VIII 30 za sam. op. stan.

25. Milewicz Zygmunt, naucz. publ. szkoły powsz. w Ossie z dniem 9|X-30 na własną prośbę.

26. Myśliwcowa Aniela, naucz. publ. szkoły powsz. w Ruchowiczach z dn. 30|XI-30 na własną prośbę.

W pow. kosowskim.

27. Burdziełówna Zofja, naucz. publ. szkoły powsz. w Chrysie z dniem 31|VIII-30 ze wzgl. służb.

28. Kozakowa Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Krajach z dniem 31|XII-30 ze wzgl. służb.

29. Wójcikówna Marja, naucz. publ. szkoły powsz. w Busiażu z dniem 31|XII-30 ze wzgl. służb.

30. Fabianka Stefanja, naucz. publ. szkoły powsz. w Busiażu z dniem 30/XI-30 na własną prośbę.

W pow. łuninieckim:

31. Kübler Zdzisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Milewiczach z dnia 31.VIII-30 r. na własną prośbę.

w pow. pińskim:

32. Kazieczko Bolesław, naucz. publ. szkoły powszechnej w Żeleźnicy z dnia 31.VIII-30 r. ze względów służb.

33. Godulanka Józefa, naucz. publ. szkoły powszechnej w Olszance z dnia 31.VIII-30 r. na własną prośbę.

34. Gryczan Roman, naucz. publ. szkoły powszechnej w Stetyczewie z dnia 31.VIII-30 r. na własną prośbę.

35. Hrycyszynowa Eleonora, naucz. publ. szkoły powsz. w Potapowie z dnia 31.VIII-30 r. na własną prośbę.

W pow. prużańskim:

36. Patolówna Janina, naucz. publ. szkoły powszechnej w Panasiewiczach z dnia 30.IX-30 r. ze względu służb.

37. Jankowska Julja, naucz. publ. szkoły powszechnej w Wielkiem-Siole z dnia 3.XI.30 r. za samowol. op. stanow.

W pow. sarneńskim:

38. Nowakowa Emilja, naucz. publ. szkoły powsz. w Sobieszczycach z dn. 31.VIII-30 r. ze wzgl. służb.

39. Pasławska Anna, naucz. publ. szkoły powsz. w Policach z dn. 31.VIII-30 r. ze wzgl. służb.

40. Szyguła Edward, naucz. publ. szkoły powsz. w Lubikowiczach z dn. 31.VIII-30 r. ze wzgl. służb.

41. Kiszelka Stanisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Antonówce z dn. 31.VIII-30 r. ze wzgl. służb.

42. Ks. Grabowski Żygmunt, naucz. publ. szkoły powsz. w Sopaczewie z dn. 31.VIII-30 r. na wł. prośbę.

43. Lichnowski Michał, naucz. publ. szkoły powsz. w Horodźcu z dn. 31.VIII-30 r. na wł. prośbę.

44. Reichert Kazimierz, naucz. publ. szkoły powsz. w Omelnie z dn. 31.VIII-30 r. na wł. prośbę.

45. Nitka Adolf, naucz. publ. szkoły powsz. w Snowidowiczach z dn. 31.XII-30 r. wobec zamianowania aplikantem sądowym przy Sądzie Apelac. we Lwowie.

W pow. stolińskim:

46. Berkówna Emilja, naucz. publ. szkoły powsz. w Rzeczycy z dn. 31.X-30 r. ze wzgl. służb.

47. Bucheltówna Stefanja, naucz. publ. szkoły powsz. w Płotnicy z dn. 31.VIII-30 na wł. prośbę.

Zwolnieni na czas pełnienia czynnej służby wojskowej:

1. Zieliński Bronisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Załaziu, pow. sarneńskiego z dn. 31.VIII-1930 r.

2. Górski Feliks, naucz. publ. szkoły powsz. w Raubecku, pow. prużańskiego z dn. 31.VIII-1930 r.

3. Pachla Mieczysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Manasiepnie, pow. łuninieckiego z dn. 31.VIII-1930 r.

4. Gągola Tadeusz, naucz. publ. azkoły powsz. w Rachowiczach, pow. łuninieckiego z dn. 31.VIII-1930 r.

5. Tymkowicz Józef, naucz. publ. szkoły powsz. w Czudzinie, pow. łuninieckiego z dn. 31.VIII-1930 r.

6. Marszewski Wacław, naucz. publ. szkoły powsz. w Łuninie pow. łuninieckiego z dn. 30.IX.1930 r.

7. Koska Edmund, naucz. publ. szkoły powsz. w Czerniach, pow. brzeskiego z dn. 31.VIII-1930 r.

8. Łańcucki Włodzimierz, naucz. publ. szkoły powsz. w Uhryniczach, pow. koszyrskiego z dn. 31.VIII-30 r.

9. Sowa Władysław, naucz. publ. szkoły powsz. w Łahiszynie, pow. pińskiego z dn. 31.VIII-30 r.

10. Woch Aleksander, naucz. publ. szkoły powsz. w Łoknicy, pow. pińskiego z dn. 30.IX-30 r.

11. Bródka Stanisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Pińsku z dn. 30.IX-30 r.

12. Mitoszewski Stanisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Wojtkiewiczach, pow. stolińskiego z dn. 31.VIII,30 r.

13. Węgierkiewicz Stefan, naucz. publ. szkoły powsz. w Budkach-Wojtk., pow. stolińskiego z dn. 31.VIII-30 r.

14. Liebarski Ryszard, naucz. publ. szkoły powsz. w Osowiku, pow. sarneńskiego z dn. 31.X-30 r.

Zmarli:

1. Ś. p. Pycia Tomasz, naucz. publ. szkoły powsz. w Wojnówce pow. brzeskiego w dniu 22|XI-30 r.

2. Ś. p. Czarnecki Stanisław, naucz. publ. szkoły powsz. w Sałowie, pow. drohickiego w dniu 24|IX-30.

3. Ś. p. Sosenkiewicz Brunon, naucz. publ. szkoły powsz. w Wielkiej-Głuszy, pow. koszyrskiego w dniu 8|XI-30 r.

4. Ś. p. Sewerinówna Janina, naucz. publ. szkoły powsz. w Malkowiczach pow. łuninieckiego w dniu 7|X-30 r.

5. Ś. p. Podgórski Feliks, naucz. publ. szkoły powsz. w Karpieszach, pow. prużańskiego w paźdz. 1930 r.

6. S. p. Chudy Stefan, naucz. publ. szkoły powsz., w Olpieniu, pow. stolińskiego w dniu 12|XII-30 r.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

POŚWIĘCONA PRACY NAUCZYCIELSTWA W SZKOLE I POZA SZKOŁĄ.

TREŚĆ:

Do naszych Czytelników.

Chcąc zorjentować się, czy nie zachodzi potrzeba poddania rewizji redagowania części nieurzędowej Dz. Urz., prosimy wszystkich naszych Czytelników o nadesłanie nam odpowiedzi na następujące pytania:

1) Czy i o ile dotychczasowy charakter części nieurzędowej odpowiada potrzebom samokształceniowym nauczycielstwa poleskiego, a jeżeli nie, to jakie zmiany należałoby wprowadzić?

2) Jakie trudności, z któremi spotyka się nauczyciel w swej pracy szkolnej i działalności kulturalno-społecznej na swoim terenie, winny znaleźć oświetlenie w naszem piśmie?

Liczne odpowiedzi na powyższe pytania dostarczą Redakcji cennego materjału dla zorjentowania się, co do dalszego kiekierunku pracy.

Redakcja.

Z pracy społecznej.

„SWIETLICA".

Od dłuższego czasu marzyłam o nawiązaniu bliższego kontaktu z kobietami naszej wsi. Marzyłam o tem, ażeby w naszej izbie szkolnej zbierały się wieczorem kobiety i dziewczęta, zwłaszcza te, które wcale w swojem życiu się jeszcze nie uczyły, lub też bardzo mało, ze swojemi kądzielami, a ja opowiadałabym im różne ciekawe powiastki, aby powoli wzbudzić w nich chęć do regularnej nauki. Dopóki jednak pracowałam sama w naszej jednoklasówce, mając ponad sto dzieci, dopóty nie mogłam przystąpić do urzeczywistnienia tych swoich marzeń.

W tym roku przyjechała koleżanka — robotę więc można wziąć na połowę, czyli dwa razy tyle zrobić!

Przed dwoma miesiącami napisałam tedy do Doktora Marczaka, kierownika oświaty pozaszkolnej w Brześciu, o tem, że chciałabym pracować nad oświatą kobiet, bo od nich tak wiele zależy, pytając czy nie możnaby poprowadzić Świetlic.

Pan Dr. Marczak, odpisał mi list pełen słów zachęty, bym zaczęła pracę od Świetlicy.

A więc dobrze!

Jednego popołudnia z końcem października wybrałam się z koleżanką w drogę od chaty do chaty, by zaprosić na wieczorynkę z kądzielami do Świetlicy. Wszędzie przyjmowano nas inaczej; tu z uśmiechem, tam z ochotą — czasem z odburknięciem. Obeszłyśmy przeszło 40 chat, Wieczorem 36 prząśniczek siedziało w klasie, a wrzeciona furkotały.

Opowiadałam baśnie, legendy i wesołe powiastki.

Koleżanka śpiewała z dziewczętami, a one śpiewały nam swoje dawne piosenki.

Ułożyłyśmy, że mają się schodzić w poniedziałki, wtorki i środy. W resztę dni tygodnia nie można było urządzić wieczorynek, bo im zabobon, czy przesąd prząść nie pozwala.

Dnie tygodnia według nich — to są żywe, prawdziwe duchy, które po kolei się z sobą zamieniają.

W czwartek nie przędą, bo zachodzi piątek — ta piatnica t. j. kobieta straszna, coś w rodzaju śmierci z kosą; znów, w piątek wieczorem to szabas biblijny — sobota wieczór szabas chrześcijański.

Przez dwa tygodnie trwały zebrania w Świetlicy. Przychodziło kobiet czasem tyle, że klasa wyglądała jak kudłaty las od poustawianych prząśnic.

W połowie listopada zbuntowały mi się moje mołodycie i dziewuchy. Widzę to wyraźnie, jakieś szepty ciche, wypychanie jedna drugiej naprzód: „idy, skaży! ni, ja bojusia — idy ty! A właśnie było to po pogadance o „ludziach z północy".

Wreszcie jedna wystąpiła — nie, przeciwnie, raczej schowała się twarzą całą w miękki len kądzieli i mówi: „My już w szkole prząść nie chcemy"!

Serce mi zabiło głośno — a więc one się nudzą!

Pytam: tak wam tu źle? A ja chciałam jak najlepiej!

Nie pani! Nam dobre — ale my ne hoczymo prasty, a uczytysia — ot szczo"! I zaczął się chichotliwy hałas, wszystkie mówiły naprzemian.

Zaśmiałam się — wesoło mi było i tak dobrze zwycięstwo na całej linji! Toż one stanęły odrazu tam, gdzie ja myślałam, że je z trudem doprowadzę — u stóp nauki.

Kursa dziewcząt w toku! Mamy z koleżanką 26 kursistek — dziewcząt. Mężatek młodych nie chcą puszczać mężowie. Dodam w nawiasie, że ci mężowie mają przeważnie po 19—20 lat i chodzą na kursa wieczorowe dla mężczyzn. Oczywista, dokuczamy im stale, że się boją, by żony się lepiej nie uczyły od nich i nie były mądrzejsze.

Rzecz prosta, że rozrywkowych wieczorynek już niema.

Dla dziewcząt tak lepiej. nauka postępuje szybkiem tempem — piszą ładnie, bo mają ręce zgrabne od szycia i wrzeciona

Zeszyty i ołówki fundujemy z koleżanką, bo boimy się spłoszyć te niezwykłe ptaki przy ziarnach oświaty.

Uczymy czytania, pisania, rachunków. Są pogadanki geograficzno-przyrodnicze, z higjeny, śpiew. W projekcie mamy łatwy kurs kroju i gotowania.

Moja pisanina skończona — a teraz proszę, by, jeśli kto z kolegów i koleżanek prowadzi od dłuższego czasu kursa dla kobiet wiejskich, dał mi wskazówki; jaką metodą najlepiej uczyć j. polskiego. Uczymy teraz jakimś zlepkiem — metodą— wyrazową, analityczno syntetyczną z domieszką metody Decrolego.

Ciężko samemu wybrnąć — a nie chcę urządzać prób na tak kosztownym materjale.

Iwanowską Emilja.

Z podróży.

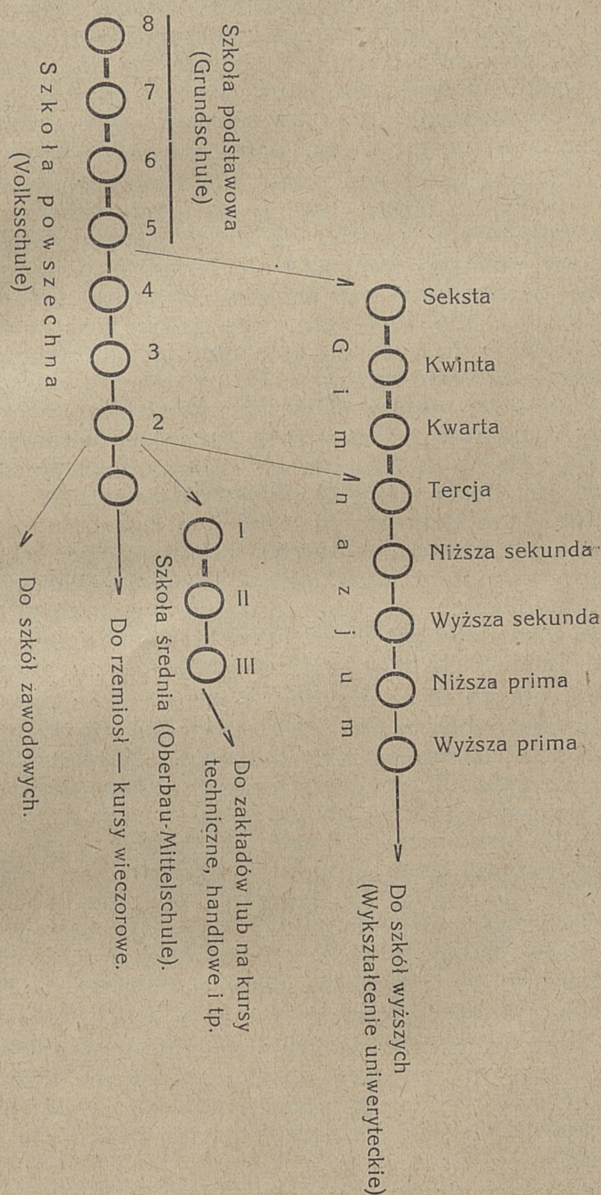
Organizacja szkoły powszechnej w stosunku do innych szkół w Niemczech.

Szkoła powszechna w Niemczech jest ogromnie zróżniczkowana, pomimo swej nazwy szkoły jednolitej (Einheitschule). Pojęcieəjednolitości odnosi się do zakresu programu, zróżniczniczkowanie jest związane z uwzględniem wartości indywidualnych dziecka, z uwzględnieniem jego wyjątkowych uzdolnień lub braków.

Przymus nauczania dotyczy dzieci od 6-go do 14-go roku życia; spotykamy się wobec tego szkołą powszechną. Pierwsze cztery lata tworzą t. zw. Grundschule, i są obowiązkowe dla wszystkich dzieci bez względu na wyznanie lub stan majątkowy radziców. W jednej klasie spotykamy wiec dzieci wszystkich stanów socjalnych. Po ukończeniu czteroletniej, Grundschule kto chce, może oddać dziecko do najniższej klasy. Nazwy klas są tam inne niż u nas, a mianowicie: sekstą, kwinta, kwarta, tercja, sekunda, niższa, sekunda wyższa, prima niższa, prima wyższa. Podobnie w szkole powszechnej najniższą klasą jest klasa ósma, najwyższą — pierwsza. Dzieci zdolniejsze i że sfer inteligentnych opuszczają więc w lwiej części mury szkoły, powszechniej, a pozostają te które które mają kiedyś zasilać kadry drobnej inteligencji, oraz stan rzemieślniczy. Zdarza się, że i później jeszcze, np. po siódmym roku nauczania, niektóre dzieci przechodzą do gimnazjum. Zdarza się to jednak dość rzadko, ponieważ program gimnazjów nie jest jeszcze uzgodniony z programem szkoły powszechnej, co stwarza pewne trudności dla dziecka, chcącego kończyć gimnazjum. Udaje się to jednak jednoskom rzeczywiście uzdolnionym, a właśnie dla takich tylko istnieją w Niemczech gimnazja, ukończenie których umożliwia ukończenie studjów wyższych, do których winien być dopuszczony jedynie element najlepszy.

W szkole powszechnej jest możliwe znowuż pewne zróżnicowanie po siódmym roku nauczania, co widzimy na rysunku.

SZEMAT SZKOLNICWA NIEMIECKIEGO.

Cztery możliwości otwierają się przed dziatwą. Jedna—to przejście do szkół zawodowych, które dostarczają potem wykwalifikowanych techników i rzemieślników obojga płci. Druga możliwość —

to ukończenie ostatniej klasy szkoły powszechnej, co nie daje jednak żadnych przywilejów. Absolwenci, mogą objąć tylko najniższe stanowiska. Z tych szeregów rekrutują się potem gońcy, woźni, służba domowa i t.p. Kto jednak na stałe chce pracować w jakimś zawodzie, ten musi przez dwa lata uczęszczać jeszcze na odpowiednie kursy wieczorowe, aby w ten sposób choć w części wyrównać swoje braki w kwalifikacjach zawodu.

Trzecia możliwość — to przejście do gimnazjum. Najwięcej wszakże ochotników obiera czwartą—drogę, to jest przejście do szkoły średniej, które jest uważana za nadbudowę do szkoły powszechniej i dlatego stanowi z nią nawet organiczną całość; mieści się zazwyczaj w tym samym budynku i znajduje się pod tym samym kierownictwem. (Za szkołę średnią uważa się też t. zw. licea, — to jest szkoły, obejmujące 6 lat nauczania po ukończeniu szkoły podstawowej). Po ukończeniu szkoły średniej otrzymuje się t.zw. maturę niższą, uprawniającą do obejmowania niższych stanowisk urzędniczych, stanowisk w handlu i kupiectwie po odbyciu studjów na na odpowiednich kursach. Matura niższa jest doskonałym środkiem na odciążenie gimnazjów od niepożądanego elementu dla wyższych zakładów naukowych. Wobec tego władze szkolne tworzą jaknajwiększą liczbę szkół powszechnych z nadbudową. W kwestyj szkoły średniej jeszcze należałoby nadmienić, że uczęszczają do niej prawie wszystkie dziewczęta z kół inteligentnych. Tylko niewielki bowiem procent dziewcząt niemieckich dąży do otrzymania matury gimnazjalnej.

W początkach tego artykułu zostało zaznaczone że niemiecka szkoła powszechna jest jednolita co do programu, a zróżnicowana co indywidualnych wartości dziecka. Otóż, muszę się teraz wytłómaczyć z tych orzeczeń. Jednolitosc jest tam rozumiana zupełnie inaczej, aniżeli u nas. U nas oznacza jednolitość, nietylko wspólnotę programu na całym terenie państwa, ale jeszcze i uzgodnienie programu niższych klas gimnazjum z programem odnośnych lat nauczania w szkole powszechnej. W Niemczech znaczenie jednolitości w szkolnictwie zawiera tylko pierwszą częśc naszego pojęcia; odnosi się więc tylko do jednolitości programu we wszystkich szkołach powszechnych na terenie państwa niemieckiego.

Wiadomo jednak, że w olbrzymich masach kształcących się dzieci napotkamy na poważny odsetek takich, dla których program szkoły powszechnej, a raczej tempo jego wykonania, będzie nieodpowiednie; dla jednych zbyt powolne, dla drugich zbyt szybkie.

Pierwsze — to będą dzieci wyjątkowo uzdolnione. O nie szkoła powszechna nie potrzebuje się zbytnio kłopotać, zwłaszcza w szkole podstawowej, bo dla tych dzieci stoją otworem gimnazja. Szkoła powszechna musi się zatroszczyć o tych, którzy nie mogą nadążyć za tempem całej klasy. Starania o ulżenie

w doli tym dzieciom zaczyna się po drugim roku nauczania. Dzieci poddaje się ścisłej i dokładnej obserwacji w celu stwierdzenia, jakiego pochodzenia jest niedomaganie każdego osobnika, które może być spowodowane kalectwem fizycznem lub psychicznem, albo też chwilowym zastojem w rozwoju umysłowym na skutek zbyt szybkiego rozwoju fizycznego. Na podstawie dokładnych obserwacyj da się wywnioskować, czy dane dziecko przez dłuższy okres czasu nie będzie mogło nadążyć za klasą, czy też objaw ten da się niedługo usunąć. W pierwszym wypadku dziecko zostaje odesłane do szkoły specjalnej, w drugim — do szkoły pomocniczej (Hilfsschule), z której dziecko wraca po wyrównaniu swoich braków. Większe, to jest liczniejsze pod względem dzieci, szkoły miewają zwykle we własnym obrębie takie oddziały pomocnicze. W niektórych szkołach południowych Niemiec utrwala się jeszcze t. zw. system mannheimski (od miasta Mannheim), który polega na tem, że po piątym roku nauczania przeprowadza się b. ścisłą selekcję co do uzdolnień dzieci, tak że odtąd każda klasa posiada, kilka oddziałów, zależnie od zamiłowań dzieci.

J. R.

Z ptaktyki szkolnej.

Święty Mikołaj.

w II oddziale.

Dzień 6 grudnia jest dniem radości dziecięcej. Małe główki przepełnione są marzeniami. Oczęta patrzą w dal podniebną, wysyłając modlitewne spojrzenia ku św. Mikołajowi.

W II oddziale, w małej, ale jasnej klasie grupka dzieci stoi przy kalendarzu i liczy: — za 6 dni.

Zblizam się, zainteresowana ożywioną rozmową bąków.

— Proszę pani, za 6 dni św. Mikołai. — Ja pewnie dostanę łyżwy, a ja maskę. — A ja chciałbym dostać książkę.

Życzeniom niema końca, rozmowa przybiera charakter hałasu. Każde chce się podzielić ze mną swojem przypuszczeniem. Widzę, że rozmowa o św. Mikołaju sprawia dzieciom wielką przyjemność.

Następnego dnia przynoszę na lekcję obrazek, przedstawiający: izbę, łóżeczko i śpiącego chłopca; św. Mikołaj z workiem na plecach zbiiża się do łóżka i kładzie chłopcu pod poduszkę podarunki.

C e l l e k c j i: — opowiadanie z obrazka. Następna godzina — wspólne zapisanie opowiadania na tablicy, które ma charakter historyjki, wreszcie przepisanie do zeszytów. Ułożenie opowiadania szło trudno, ponieważ każde chciało zapisać swoje

opowiadanie, ale udało się jakoś. Obrazek został zawieszony na ścianie, zajmując czołowe miejsce w klasie.

Przeżycia dzieci z dnia na dzień wzrastają im bliżej „szóstego". Przychodzi mi myśl ułatwienia rodzicom w wyborze podarków. Pomaga mi w tem „Płomyczek" nr. 14, który daje powiastkę o chłopcu, piszącym list do św. Mikołaja. Po przerobieniu z „Płomyczka" wyżej wymlenionej czytanki zjawia się projekt dzieci. 8-letni Rojek powiada; — To i my napiszemy list do św. Mikołaja. Przyjmuję projekt tylko do wiadomości. Po chwili Jurek stawia mi pytanie:

— Proszę pani, jak to zrobić z takim listem? ja już myślałem, ale gdzie go wysłać?

Ogólne poruszenie w klasie.

— Ja już wiem, o co napiszę, — a myślisz, że ja to nie? — Ja o łyżwy. Zgadzamy się jednomyślnie na napisanie listu. Radość w klasie. Dzieci między sobą opowiadają, o co będą prosiły. Gwar rośnie. Wyciągam arkusze papieru biaiego. Klasa się uspakaja,

— Pani szykuje na listy.

Dzieci pomagają mi składać na małe arkusiki, przypominające papier listowy. Każde już wie, o co prosić! Ale jak zacząć? — A więc tytuł „Kochany św. Mikołaju", na środku kartki. Od nowego wiersza oczywiście dużą literą, treść prośby, podpis, boć święty Mikołaj musi wiedzieć, kto do niego pisał, i jeszcze czegoś brakuje — daty. Dzieci starały się pisać czysto, starannie. O napotkane trudności w pisowni pytały.

Listy zabrałam, obiecując dzieciom wysłać i to napewno.

I o cóż to dzieci prosiły?

O łyżwy, wstążki, saneczki, 2 dziewczynki o lalki, 3 chłopców o czapki ułańskie (prawdopodobnie pod wpływem, odbytej w szkole uroczystości z okazji rocznicy powstania listopadowego), jedna dziewczynka prosiła nawet o rower na 2 kółkach. Listy wysłałam do rodziców, którzy mieli dwojaką korzyść: poznali pragnienia dziecka i zobaczyli sposób samodzielnie wyrażanych myśli swych pociech, które rok temu umialy zaledwie przeczytać. „to stoi As Ali". Następnego dnia, gdy się pokazałam na schodach, gromadka moja zarzuciła mnie pytaniami:

— A czy pani wysłała, a czy te listy dojdą? — A ja list widziałam w rękach mamusi.

Pominęłam milczeniem spostrzeżenia sprytnej dziewczynki która na osobności mówi mi:

— To nie św. Mikołaj przynosi, to mamusia kupuje, ale małe dzieci to niech tak myślą, to przyjemnie.

Potwierdzam jej zdanie.

Dzieci dowiedziały się, że do szkoły tak jak ubiegłego ro-

ku przyjdzie św. Mikołaj. Na lekcji śpiewu powtórzyły piosenkę na przywitanie dostojnego gościa.

Maleńki Kazio, z pierwszej ławki w czasie lekcji, rzuca mi pytanie:

— Czy do dzieci na wsi przychodzi św. Mikołaj? Pytanie podchwytuje klasa:

— Niech pani powie, czy do tych dzieci, co pani uczyła na wsi, przyszedł? — A co im przyniosł? — A czy do domu ich chodzi? Ciekawość udało mi się zaspokoić.

Następnego dnia przeczytałam im wierszyk:

Patrzy Wojtuś, patrzy...
Ktoś idzie do drogi, —
Jakiś dziadek siwy,
Ale nieubogi...
Na plecach dźwiga wór.
„Oj, co to, laboga!
Toć z worka wyłazi
Pajacowa noga!

Dziadek się uśmiecha
Do Wojtusia słodko:
„Dla ciebie przynoszę
Te zabawki złototko".
„Oj, święty Mikołaj
Poznałem odrazu
Podobny do tego
Z nad łóżka obrazu"!

— Nauczymy się tego wierszyka, Pani jeszcze raz przeczyta.

Czytam oczywiście.

— Szkoda, że w tym wierszu nie jest napisane, co Wojtuś dostal. Domyślają się, wypowiadają swoje zdania, wreszcie atak na mnie:

— A pani jak myśli?

Musiałam podzielić się swojem przypuszczeniem, które zyskało całkowitą aprobatę. Nadszedł upragniony dzień — 6 grudzień. Pierwsza lekcja to opowiadanie, co które dostało. Rodzice do szkoły nie mogli przynieść podarunków, ponieważ dzieci w szkole miały dostać torebki ze słodyczami i wszystkie jednakowe. Matki i ojcowie po otrzymaniu wyżej wspomnianych listów starali się dostosować do pragnień dziecięcych i stąd ta radość na lekcji. Byly dzieci, które otrzymały list od św. Mikołaja zamiast wymarzonej zabawki — święty Mikołaj tłumaczył się z niewypełnionej prośby.

Popołudniu dzieci całej szkoły zebrały się w dnżej sali. I oto wśród żarzacych świateł ukazała się postać wyczekiwana z pomocnikami dźwigającemi pełne kosze.

Patrząc na roześmiane buzie, radością błyszczące oczy klaszczące z uciechy ręce przeżywałam z niemi chwile ich szczęścia. Wśród rozbawionej dziatwy stoję. Moja gromadka otoczyła mnie dokoła, zjadając słodkie pierniczki Podsuwam myśl: „Nie wszyscy tu dziś jesteśmy. Kogoś brak". Chwila ci-

szy. Wreszcie: „Stefci, Stefci". Biedna Stefcia leży ciężko chora. Buzie posmutniały. Tak, biedna Stefcia! Nie mówiłam więcej nic o Stefci, byłam ciekawa, czy zwrócenie uwagi na nieobecność koleżanki, która nie może się cieszyć razem z niemi, wywoła jakąś reakcję. Ktoś się wyrwał:

— To my do niej napiszemy list. — A ja przyniosę zabawkę. Rozmowę naszą przerwało przemówienie kierownika. Tego dnia więcej o Stefci nie mówiliśmy. Dzteci rozeszły się do domów.

Dzień następny przyniósł to, czego z głębi duszy pragnęłam. Na stole w klasie było sporo ładnych kartek kolorowych, zabawki na choinkę, robione w domu przez same dzieci, znalazła się i lalka, a nawet kolorowe okulary. Opakowaliśmy starannie skarby i paczka poszła do Stefci.

Minął grudzień, była przerwa świąteczna. Dzieci pamiętatą i obrazek, który wisiał na ścianie, nie zapomniały wierszyka. Czasem uparcie myśl ich wraca do przemówienia św. Mikołaja, zjawia się nawet „twierdzenie, że „to był pan z Kursów".

Było im widać dobrze, skoro tak często wracają do minionych chwil.

J. Osiecka, Brześć n.B.

Obliczanie obwodu prostokąta. (kl. III).

Z nadchodzącą wiosną dzieci pracują w ogródku szkolnym. W ciągu poprzednich dni, pokopały już ziemię i porobiły grządki, kształtu prostokąta, zdobywając pojęcie prostokąta. Gdy następnego dnia przychodzą do ogródka, widzą, że ziemia w niektórych miejscach poobsypywała się. W związku z tem, wyłania się zagadnienie, co trzeba zrobić, by zaradzić obsypywaniu się ziemi, i by grządki ładnie wyglądały. Dzieci dochodzą do wniosku, że trzeba brzegi grządek czemś obłożyć. Powstaje nowe zagadnienie, a mianowicie, czem obłożyć. Dzieci podają różne projekty jak: deszczułkami, kamieniami, butelkami i t. d. Ponieważ w pobliżu ogródka jest dużo ładnego trawnika, więc jedno z dzieci proponuje, by użyć do tego celu trawnika. Wszystkie dzieci zgadzają się na ten projekt. Wyłania się nowe zagadnienie, jak to uczynić. Trzeba wykroić paski trawnika takiej wysokości, jakiej są grządki, i niemi pookładać brzegi grządek. Przed zabraniem się do pracy, prowadzący zwraca dzieciom uwagę, że nie należy psuć dużo trawnika, wobec czego powinny tylko tyle ich wykroić, ile trzeba do okładania grządek. Dzieci dochodzą do wniosku, że aby temu poleceniu zadość uczynić, najpierw muszą wiedzieć, ile trzeba trawnika na obłożenie grządek. Więc co trzeba zrobić, aby się tego dowiedzieć? Dzieci mówią, że trzeba zmierzyć dookoła grządkę.

W jaki sposób to zrobić? Ponieważ dzieci mają ze sobą sznurek, więc proponują aby go użyć do tego celu. Dzieci mówią, że należy obwieść dookoła grządkę sznurkiem, a później ten sznurek zmierzyć, metrem. Prowadzący podchwytuje wyraźnie „obwieść" i tłumaczy dzieciom, że ponieważ obwodzimy grządkę dookoła sznurkiem, więc wszystkie boki grządki razem, będziemy nazywali obwodem. Po wymierzeniu za pomocą sznurka jednej grządki przechodzą dzieci do drugiej prowadzący zapytuje, czy nie można w krótszy sposób tej grządki wymierzyć. Dzieci mówią, że można grządkę wymierzyć wprost metrem, co też czynią na polecenie prowadzącego. Mierzą każdy bok zosobna i dowiadują się ile metrów trzeba trawnika. Ale grządki w ogródku są niejednakowej wielkości, więc trzeba każdą zosobna mierzyć. W czasie mierzenia następnej znowu grządki, prowadzący tak nieznacznie kieruje dziećmi, by najpierw mierzyły dwa dłuższe boki, a później krótsze. W ten sposób dzieci spostrzegają, że grządki mają po dwa boki równej długości. Wobec tego prowadzący zapytuje czy koniecznie trzeba mierzyć wszystkie boki, aby obliczyć obwód grządki. Nie. Dlaczego? Bo grządki mają po dwa boki równe, więc wystarczy zmierzyć jeden bok dłuższy i jeden krótszy. W jaki sposób dowiemy się ile wynosi obwód grządki, gdy tylko zmierzymy oba boki? Ponieważ drugie dwa boki są takiej samej długości co pierwsze, więc trzeba dodać po dwą razy krótszy bok i dłuższy, a później wyniki dodać do siebie. A czy nie moglibyśmy tego krócej obliczyć? Dzieci dochodzą do wniosku, że ponieważ grządki posiadają po dwa boki równej długości, więc należy dodać krótszv bok do dłuższego i pomnożyć przez dwa. Tak więc dzieci same konstatują, że ta droga jest najkrótsza i najwygodniejsza. Teraz prowadzący zapytuje jakiego kształtu jest reszta gromadek prostokąta. Więc w jaki sposób obliczymy ich obwód. Zmierzymy u każdej grządki po dwa boki, krótszy i dłuższy, dodamy do siebie, a wynik pomnożymy przez dwa. Przez mierzenie reszty grządek, dzieci nabierają praktycznej wprawy w obliczaniu obwodu prostokąta.

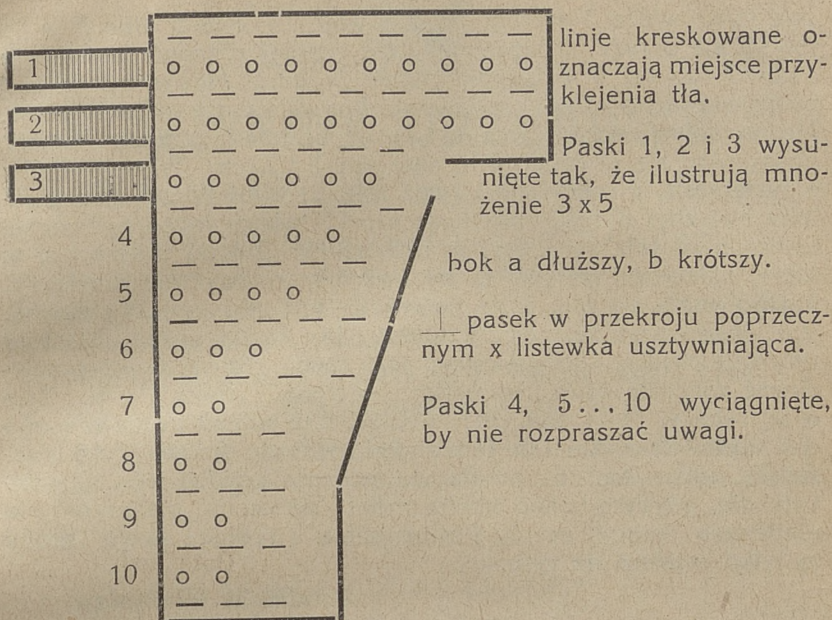
Żawiliński Leonard.
(Brześć n/B.)

Z praktyki szkolnej.

O pomocach w nauczaniu rachunków dla oddz. I-go.

Ucząc drugi rok z rzędu oddz. I-wszy, ustawicznie przemyśliwałem nad tem, w jaki sposób ułatwić dzieciom przyswajanie przejrzanego materjału, zwłaszcza tak trudnych dla nich działaniu mnożenia i dzielenia. Prędko zdałem sobie sprawę że nie można uciekać się tu do słów, z tego prostego powodu — pominąwszy inne, że słowa te dla dziecka w oddz. I-szym i tak pozostaną pustym dźwiękiem, wszystkie objaśnienia niczego mu nie objaśnią. Starałem się więc uczynić naukę możliwie poglądową, rysując liczne obrazki, mające unaocznić dane działanie, uciekając się do kółek, fasolek, paciorków, patyczków i t. p. Nadmieniam, że pomocy do rachunków oprócz starego rosyjskiego liczydła nie mam w szkole żadnych. Wtedy zwróciłem uwagę na system liczbowy Rusieckiego (dokładnie o nim w metodyce Jeleńskiej). Przemówił mi on do przekonania z tego powodu (pominąwszy inne, cenne mojem zdaniem zalety), że mogłem sobie zrobić teraz kosztem kilkunastu groszy, liczydła z papieru, którego mi brakowało. Zrobiłem mianowicie z mocnego pakunkowego papieru (szary lub niebieski) odpowiednie ogniwa (Jeleńska opisuje, jak je sporządzić z klejonki). Nalepiłem z jednej strony ogniw krążki n. p. czerwone, z drugiej bronzowe, z początku 10 a w II półroczu 20 takich ogniw, nawlokłem na drut, to wszystko umocowałem na ścianie i miałem doskonałe liczydło— które przy odpowiednim doborze barw, przedstawia się bardzo estetycznie a w użyciu jest bardzo wygodne i przejrzyste. Można na niem wykonywać wszystkie działania, można też początkowo użyć go jako figury liczbowej przy monografji cyfr. Jest ono bardzo dobre przy przekroczeniu 1-wszej dziesiątki. Jak dotąd, nigdzie nie spotkałem się z użyciem systemu Rusieckiego, a mojem zdaniem. zasługuje on na baczniejszą uwagę.

Szukając dalszych udogodnień, zwłaszcza w nauczaniu mnożenia, sporządziłem po kilku próbach coś w rodzaju — ruchomej tablicy liczbowej, którą wykonałem z papieru (jest to jedyny dostępny dla mnie materjał) kosztem kilkudziesięciu groszy. Wygląda ona jak załączony rysunek. Z mocnego papieru pakunkowego wyciąłem figurę, jak widać na rysunku. Na powierzchni wyciąłem 10 rzędów okrągłych otworów w porządku jak na rysunku. Odległość pomiędzy otworami w szeregach pionowych powinna być cokolwiek większa niż w szeregach poziomych, skutkiem czego bok (a) jest dłuższy, (b) krótszy. Przypuśćmy, że figura W, która będzie wierzchem tablicy, jest z papieru niebieskiego. Sporządziłem teraz 10 pasków (na rys. naznaczone są cyfr 1, 2, do 10) koloru czerwonego. Celem usztywnienia ich, kleję je w kształcie (przekrój poprzeczny)

i pod spodem tablicy robię takie urządzenie (z papieru), by te paski można swobodnie przesuwać tak, by można niemi zasłaniać kolejno otwory (krążki) w szeregach poziomych. By otrzymać w razie wysunięcia paska jednolite tło w otworach, podklejam całą tablicę takim samym papierem, z jakiego jest tablica, przyklejając ten papier tylko w miejscach pomiędzy krążkami (na rys. linje kreskowane). Równolegle do naklejań, w linji przechodzącej przez środek krążków w szeregu pionowym papier ten przecinam. W wycięciach tych przesuwa się listewka usztywniająca pasek (x). Teraz już pasek nie wypadnie i łatwo się porusza. Można to zresztą zrobić rozmaicie, zwłaszcza, gdyby miał ktoś sposobność zrobić taką tablicę z dykty (klejonki). Można też, przygotowując sobie pomoc dla oddz. II-giego zrobić tablicę o 10 szeregach po 10 otworów. Tablica jak na rys. jest sporządzoną tak, by na niej można wykonać wszystkie działania w zakresi 20-stu. Tablica dla oddz. II musi być obliczona dla działań w zak. 100. Mamy teraz zilustrować mnożenie 3 x 5. Wyciągam wszystkie paski, zasłaniam tylko 3 potrzebne. Zasłaniam 5 krążków przesuwając powoli pasek 1-wszy. Zadaję pytania, jak n. p, Ile krążków zasłoniiłem? Ile razy po 5 i t. p. Podobnie zasłaniam 2-gą piątkę paskiem 2-gim, a następnie 3-cią piątkę. Każde dziecko widzi, że jest 3 x 5 i widzi jak to powstało. Trudno by się mogło omylić. Tablica też może służyć do dzielenia. Gdy mam w sposób, jak wyżej zasłoniętych 15 krążków, to biorąc pod uwagę szeregi

poziome, widzę 3 szeregi po 5 a więc 15 : 3 = 5 albo 5 w 15 mieści się 3 razy. Rozpatrując zaś szeregi pionowe widać, że 15:5=3 lub też 3 w 15 mieści się 5 razy. Można też na niej ilustrować dodawanie, dodawanie kompleksami, odejmowanie. Można dalej tworzyć kolejne figury liczbowe układu Borna, posługując się równocześnie paskiem 1 i 2-gim. Trudniej byłby z systemem Rusieckiego, gdyż z konieczności tablica musiałaby być zbyt długa. Wielkość samej tablicy może być różna, zależnie od sali, w której ją umieścimy. Krążki muszą być w takiej odległości od siebie, by się ich obrazy nie zacierały. Posługiwanie się nią, o ile naturalnie jest stosownie wykonaną, jest łatwe i szybkie, dzieci widzą, jak każda grupa krążków powstaje, widzą, jak powstają całe grupy, łatwo mogą porównywać wielkość grup (mniejszy, większy, równy i t. p. Tyle o tej tablicy. Mnie ona służy dobrze. Czy jednak naprawdę ona coś warta? Nie mnie o tem sądzić — może Redakcja na podstawie opisu będzie mogła o tem coś powiedzieć. Cieszyłbym się, gdybym choć trochę mógł się czem przyczynić dla ułatwienia pracy ucznia i nauczyciela i robiąc swoje próby to tylko miałem na celu.

Ostafiński Władysław
(Mała Głusza, pow. Kamień Koszyrski).

Adres Redakcji i Administracji Brześć n/B. — Kuratorjum.
Redakcja części nieurzędowej: Państwowe Kursy Nauczycielskie w Brześciu n|B., ul. Sienkiewicza 32

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Odbito w Zakładach Graficznych Sejmiku Brzeskiego
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego.